

KYMI-YHTYMÄ

HENKILÖKUNNAN
JULKAISU

- 1 Uusi paperikone Voikkaalle
- 2 Sippolan metsäkoulun 20-vuotista toimintaa juhlittiin
- 5 Metsänhoitaja Eric Appelroth: Kaksi vuosikymmentä opetustyötä yhtiön ja koko maan metsätalouden hyväksi
- 7 Varametsäpäällikkö Harry Willman: Metsätalouden ajankohtaisia ongelmia
- 10 Suuritöinen Kimolan uittokanava valmistunut ja otettu käyttöön
- 13 Kymijoen vesistön nippu-uittoväylän jatkeena Kuusanlamasta alkaen 'rautakanava'
- 14 Kauppatiet.maist. Ahti Hirvonen: Tietokoneista ja niiden käyttömahdollisuuksista
- 16 Television katselun vaikutuksesta
- 18 Ins. Styrbjörn Lindberg: MTM-tekniikkokurssi Salossa
- 19 Pitkäaikaisesti palvelleita
- 19 Merkkipäiviä
- 22 Yhtymän 25-vuotisjuhlakisat Vierumäellä
- 28 Toimituksen tuoilta

Takakannen sisäsivu:

Manan majoille

Kirjoitusten ja kuvien lainaaminen ilman lupaa kielletty

TOIMITUS: VASTAAVA TOIMITTAJA: VEIKKO TALVI - TOIMITUSSIHT.: HELI KYLLÖNEN - KIRJAPAINO: KOUVOLAN KIRJA- JA KIVIP.

Yhtymämme kuntourheilijoita taivaltamassa Ilvespolkua kesäkisojen yhteydessä

Huomattavan sivumäärän lehtemme tämänkertaisessa numerossa ovat saaneet juhlaselostukset. Sippolan metsäkoulu on viettänyt toimintansa 20-vuotisjuhlaa, Kimolassa on korkeiden viranomaisten läsnäollessa avattu juhlallisoin menoin vastavalmistunut uittokanava ja yhtymän Vierumäellä pidetyillä kesämestaruuskilpailuilla oli juhlakisojen luonne, sillä ne olivat järjestyksessä 25:nnet.

Sippolan metsäkoulu, joka on maassamme ainoa yksityisen omistama metsätekniikoita valmistava oppilaitos, sai juhlapäivänään paljon huomiota osakseen niin viranomaisten kuin julkisen sanan taholta. Paitsi metsäalan koulutuskysymyksiä valotettiin samassa yhteydessä metsätaloutemme ajankohtaisia ongelmia.

Edistysellinen, teknillinen aikamme synnyttää nopeasti uusia menetelmiä ja

järjestelmiä, jotka asiantuntijakielellä saavat usein salamerkintöjä muistuttavia lyhennyksiä. Sellaisia ovat esimerkiksi ATK ja MTM, joista lehdessämme kerrotaan. Kumpikin on saanut jalansijaa yhtiömme piirissä, joten on paikallaan myös niitä selostaa. ATK tarkoittaa automaattista tietojenkäsittelyä ja MTM työmenetelmän ajanmittausjärjestelmää, jollainen on kehitetty tietenkin USA:ssa.

Sen sijaan televisiosta on meillä kaikilla jo kokemuksia. Tuskinpa mikään uusi keksintö on niin nopeasti yleistynyt kuin tämä ihmepeleli, joka äänen lisäksi tuo kuvankin kotiin pitkien matkojen päästä. Kuinka hallitsevan otteen se on saanut katselijastaan, miten se meihin vaikuttaa — myönteisesti vaiko kielteisesti — sitä hieman pohditaan tässä numerossamme.

Uusi paperikone Voikkaalle

Menestyvälle teollisuusyritykselle on tunnusomaista pyrkimys tuotannon laajentamiseen, tuotteiden laadun parantamiseen ja vankan aseman luomiseen markkinoilla. Huonosti ovat asiat, jos tuotanto- ja myyntinumerot laskevat, tai silloinkin jos ne alkavat polkea paikallaan. Tiedämme, että näinkin saattaa käydä jopa sellaisissa yrityksissä, joilla tuntuisi olevan luontaisia kasvuedellytyksi. Yhtäkkiä suhdanteet huononevat, raaka-aineiden saanti häiriyytyy, syntyy työselkkauksia tai joku muu epämiellyttävä yllätys sekoittaa laskelmat.

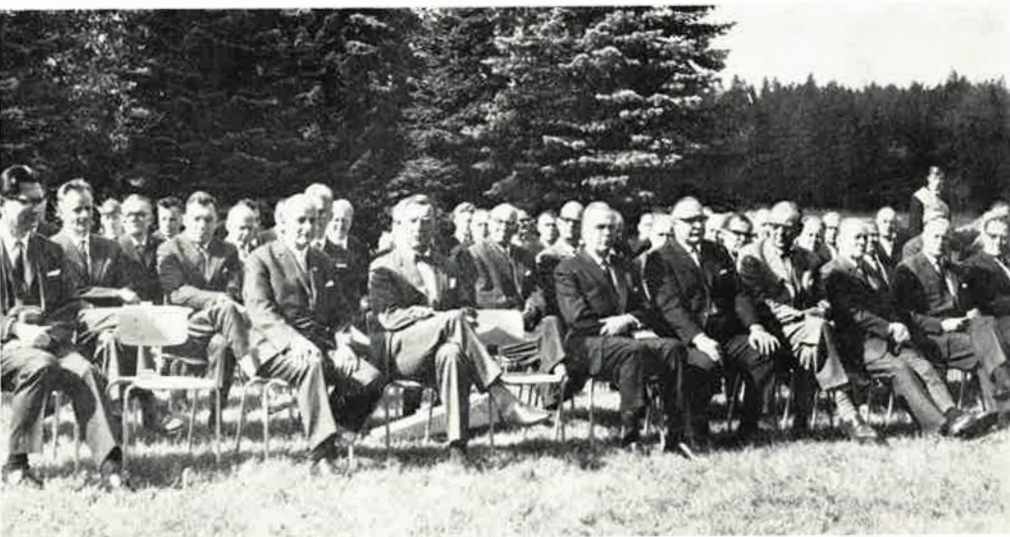
Mutta normaalitilanteen vallitessakaan ei eteenpäinmeno ole nykyisin myötätuudessa purjehtimista. Kilpailu on kiristynyt niin ankaraksi ja lukuisat lainsäädännölliset velvoitteet tuoneet yrittäjien kannettavaksi uusia rasituksia, ettei voida hetkeksikään hellellä otetta. Päin vastoin on jatkuvasti suunniteltava, tehtävä laskelmia, koetettava nähdä tulevaisuuteen, pysyttävä kiinni uusimman tekniikan tuntumassa, yritettävä saada pääomia vanhojen koneiden uudistamiseen ja uusien parantamiseen ja otettava monia muita näkökohtia huomioon, jotta yrityksen menestys ja tulevaisuus olisi taattu.

Näin ollen jokainen tärkeä uudistamista ja laajentamista koskeva ratkaisu on huolellisen valmistelun ja perusteellisen harkinnan tulos. Näin on asianlaita varsinkin silloin, kun on kysymyksessä esimerkiksi uuden suuren paperikoneen hankkiminen. Kuten tiedämme, tällainen päätös on yhtiössämme äskettäin tehty. Voikkaan tehtaalle on Valmetilta tilattu paperikone, jonka vuosituotantokyky tulee olemaan yli 100 000 tonnia. Sellaisen määrän voi tuottaa vain valtava konejättiläinen. Kun yhtiömme ensimmäisen maailmansodan aikana pääsi tuollaiseen tuotantolukuun, pidettiin yhtiötä silloin maailman suurimpana paperintuottajana. Nyt yksi kone kykenee samanlaiseen saavutukseen.

Kun on kysymys suurituottoisesta paperikoneesta, liitämme sen tavallisesti sanomalehtipaperin valmistukseen. Uusi kone on kuitenkin suunniteltu huomattavasti monitaitoisemmaksi. On näet ilmeistä, että painotekniikan nopeasti kehittyessä tullaan yhä enemmän siirtymään parempiin paperilaatuihin. Siitä on jo Suomessakin selviä merkkejä näkyvissä. Sanomalehdissäkin aletaan käyttää moniväripainantaa ja viikkolehtien painoasu on muuttunut yhä korkeatasoisemmaksi. Uudella koneella voidaankin valmistaa erilaisia painopaperilaatuja ja lisäksi raakapaperia päällystettäviä papereita varten. Samalla se tulee korvaamaan vanhaa koneistoa, joka on alkanut käydä epätaloudelliseksi.

Uusi paperikone lisää huomattavasti Kuusankosken tehtaiden jalostusastetta. Voimme entistä enemmän jalostaa valmistamaamme selluloosaa paperiksi saakka lisäämättä kuitenkaan havuraakapuun tarvetta.

Sippolan metsäkoulun 20-vuotista toimintaa juhlittiin

Sippolan metsäkoulu, maamme ainoa yksityinen metsäteknikkoja valmistava oppilaitos, tuli elokuussa toimineeksi kaksi vuosikymmentä. Koulu vietti 20-vuotisjuhlaansa maanantaina 22. 8. arvovaltaisen kutsuvierasjoukon läsnäollessa. Loistava sää suosi juhlaa, joka vietettiin jalopuiden reunustamalla nurmikolla koulun edustalla. Ohjelma koostui pääasiassa puheista, joissa koulun toiminnan lisäksi selviteltiin metsäalan koulutuskysymyksiä laajemmaltikin ja myös nykyhetken keskeisiä metsäpoliittisia kysymyksiä. Puheiden lomassa saatiin kuulla Kouvolan varuskuntasoihtokunnan esittämänä ja musiikkiylikuuln. Uno Kuperisen johtamana Paciuksen, Kasken ja Marttisen sävellyksiä. Vaikuttavaksi kohokohdaksi muodostui koulun perustajan ja pitkäaikaisen johtokunnan puheenjohtajan, metsäneuvos Bjarne Bützowin muotokuvan paljastus.

Metsäpäällikkö Topi Heikkerö

toivotti juhlavieraat tervetulleiksi. Puhuja mainitsi, että kansamme on sodan jälkeen vallinneesta köyhyyden tilasta alkaen pystynyt parissakymmenessä vuodessa luomaan hyvinvointivaltion ja kaikki piirit maassamme ovat yhtä mieltä siitä, että hyvinvointia on edelleen nopeasti kohotettava. Tämän päämäärän saavuttaminen on kiinteästi sidottu tuottavuuden kasvuun. Nykyisen käsityksen mukaan tämä on riippuvainen enemmän ihmisistä itsestään kuin luonnon suomista aineellisista voimavaroista. Ennen kaikkea tuottavuuden kehittäminen vaatii ihmisiltä yhä enemmän tietoa ja taitoa, mikä puolestaan edellyttää yhä tehokkaampaa koulutusta. Puhuja jatkoi:

— Aineellisista voimavaroistamme ovat tähän asti olleet, ja ehkä ovat vielä pitkään tulevaisuudessakin, tärkeimmät metsävaramme. Näin ollen tiedon ja taidon taso metsiemme tuoton ja puun käytön sektorilla on erityisen tärkeä. Maassamme onkin alan

Aurinkoinen sää suosi ulkoilmassa vietettyä juhlaa. Eturivissä vas. lukien metsäneuvos Olavi Linnamies, metsäkoulun johtaja Eric Appelroth, johtaja Olov A. Hixén, metsäpäällikkö Topi Heikkerö, metsäkoulujen tarkastaja O. Varsta, johtaja Lasse Räihä, ylijohtaja Martti Lappi-Seppälä, toimitusjohtaja Kurt Swanljung ja talouspäällikkö Antti Leppä.

tutkimustoiminnalla ja korkeakoulutasoisella koulutuksella vanhat perinteet. Viime aikoina on ryhdytty kouluttamaan myös metsätyönjohtajia ja ammattimaisia metsätyömiehiä.

— Viimeksi kuluneiden parinkymmenen vuoden aikana on metsä- ja puutaloutemme muun kehityksen mukana kokenut syvälle käyppiä muutoksia. On siirrytty puun ylitarjonnasta ylikysyntään, viennistä tuontiin ja luonnonvarojen käytöstä ollaan siirtymässä viljelytaloudeksi kutsutulle metsänhoidon tasolle. Kehitys vaatii yhä tehokkaampaa koulutusta. Peruskoulutuksen lisäksi kaikki eritasoiset ammattimiehet tarvitsevat jatkokoulutusta.

— Sodan jälkeen vallinneissa vaikeissa oloissa todettiin Kymin Osakeyhtiön metsäosastolla, ettei metsäteknikoita ollut saatavissa tarvetta vastaavasti. Kun näytti siltä, että koulutetun henkilöstön puute tulisi olemaan pitkäaikainen, päätti yhtiön johto aloittaa metsäteknikoiden kouluttamisen. Oman teollisuuden laajentuessa, hankittavien puumäärien kasvaessa ja yhtiön omien metsien hoidon tehostuessa on metsäteknikkokoulutus ollut jatkuvasti tarpeellisen.

— Sippolan metsäkoulu on perustettu yhtiön omaa tarvetta varten. Mutta Sippolan metsäkoulu ei kuitenkaan ole vain yhtiön yksityisasiä. Sen kouluttamat miehet ovat osaltaan kantamassa vastuuta kansamme hyvinvoinnin kehittymisestä. Sippolan koulu antaa siten panoksensa myös koko yhteiskunnan hyväksi tiedon ja taidon tason ylläpidossa ja kohottamisessa.

Tervehdyksiä

Vapaan sanan aikana Sippolan metsäkoulu sai vastaanottaa lukuisia onnentoivotuksia. Valtiovallan tervehdyksen esitti metsähallituksen ylijohtaja Martti Lappi-Seppälä, joka totesi koulun suorittaneen merkittävää työtä maan metsäopetuksen hyväksi. Hän onnitteli koulua myös siitä, että sillä on ollut kyvykkäitä opettajia ja että toimintaa ovat ohjanneet kokeneet metsätalouden ammattimiehet. Koulun ensimmäinen johtaja, metsäneuvos Olavi Linnamies toi Suomen Puunjalostusteollisuuden Keskusliiton onnittelut. Hän korosti puheessaan erityisesti metsäneuvos Bützowin ratkaisevaa osuutta koulun perustamisessa ja kehittämisessä. Puhujalle itselleen olivat Sippolan koulun johtajavuodet olleet mieluisaa ja antoisaa aikaa. Etelä-Karjalan metsänhoitolautakunnan ja yksityismetsätalouden tervehdyksen esitti päämetsänhoitaja Veikko Rantala, Metsäteknikkoliiton metsäteknikko Seppo Sinkkanen ja koulun ensimmäisen kurssin piirityönjohtaja Tauno Turtiainen. Lisäksi koulu sai vastaanottaa onnitteluja Kotkan Puutalousopistolta, yhtiön ammattikoululta, Sippolan seurakunnalta ja kunnalta sekä metsälautakunnalta, Sippolan metsänhoitoyhdistykseltä, Sippolan Säästöpankilta ja Kymenlaakson Metsäteknikoilta.

Koulu kasvattanut kenttätehtäviin uuden, pystyvän metsämiespolven

Yhtiön hallituksen tervehdyksen esitti toimitusjohtaja Kurt Swanljung mainiten seuraavaa:

— Yhtiömme päätuotannonalan yksi perusedellytys on puunjalostustehtaittemme tarvitseman raakapuun saannin turvaaminen. Tiedämme kaikki varsin hyvin, kuinka vaikea ja monimutkainen ongelma siitä on tullut niin hyvin yhtiömme kuin koko maan metsäteollisuutta ajatellen. Tämä on asettanut metsäalan ammattimiehet entistä vaativampien tehtävien

eteen. Erityisesti tässä tilaisuudessa huomiomme kohdistuu metsäosaston kenttähenkilökuntaan, jolta vaaditaan pätevän ammattitaidon lisäksi jatkuvaan rationalisointiin tähtäävien toimenpiteiden nopeata omaksumista ja oppimista. Eikä tämä varsinainen ammatillinen osaaminenkaan riitä. Jotta kenttämiehet menestyisivät tehtävässään, heidän tulee luoda hyviä ja luottamuksellisia suhteita niin hyvin metsänomistajiin kuin metsätyöntekijöihin ja lisäksi koko toimialueensa väestöön.

— Kymin Osakeyhtiön piirimiehet ja metsätyönjohtajat, mitkä heidän asemansa kenttäorganisaatiossa ovatkin olleet, ovat vuosikymmeniä kunniaakkaasti ja menestyksellisesti edustaneet yhtiötään sen laajan puutavaran hankinta-alueen eri puolilla. Pätevän metsätyönjohtajakunnan syntymistä on huomattavalta osalta edistänyt se, että yhtiö jo varhain hankki omistukseensa metsiä ja alkoi

oli, että yhtiömme metsäosasto välittömästi sotien päätyttyä perusti oman metsäkoulun. Kahden vuosikymmenen aikana koulu on kasvattanut uuden, pystyvän metsämiespolven, jonka käsiin huomattava osa kenttätöiminnan tehtävistä on siirtynyt. On mieluisaa todeta, että suurin osa Sippolan metsäkoulun kasvateista on edelleen yhtiömme palveluksessa. Heidän kouluttajastaan on tullut myös heidän työnantajansa.

— Mieluisa tehtäväni on esittää tässä juhlassa Kymin Osakeyhtiön hallituksen lämpimät onnittelut Sippolan metsäkoulun johtokunnalle, opettajille ja muille toimihenkilöille. Esitän tervehdykseni myös koulun entisille ja nykyisille oppilaille. Toivotan mitä parhaita menestystä sekä

Metsäkoulun johtaja Eric Appelroth (vas.) loi katsauksen koulun toimintaan

Toimitusjohtaja Kurt Swanljung esitti yhtiön hallituksen tervehdyksen

hoitaa niitä metsänhoidollisten periaatteiden mukaan. Tällä tavoin kenttähenkilökunnasta kehittyi myös metsänkasvattajia ja -hoitajia, joiden työn jälki on vaikuttanut esimerkiksi ympäristöönkin herättävästi.

— Ajan mukana vaatimukset ovat kasvaneet ja ennen pitkää kävi selväksi, että järjestelmällisen koulutuksen oli astuttava käytännön kokemuksen rinnalle. Seurauksena tästä

koululle että sen kasvateille vastuunalaisessa työssä yhtiömme ja koko maan metsätalouden hyväksi.

— Erityisesti minua lämmittelee se, että tässä juhlassa paljastetaan yhtiömme äskettäin eläkkeelle siirtyneen metsäpäälikön, metsäneuvos Bjarne Bützowin muotokuva. Tämän koulun aikaansaaminen oli ennen kaikkea hänen ansiotaan. Kokeneena ja kaukonäköisenä metsämiehenä hän

Juhlan kohokohdaksi muodostui metsäneuvos Bj. Bützowin muotokuvan paljastus, jonka suoritti metsäpäälikkö Topi Heikkerö

oivalsi oman metsäkoulun tarpeellisuuden ja hänelle ominaisella tarmolla ja päättäväisyydellä hän sen myös toteutti. Koulun johtokunnan lähes 20-vuotisena puheenjohtajakautenaan hän seurasi kiinteästi koulun toimintaa ja epäilemättä koulussa saadut hyvät tulokset ovat tuottaneet hänelle paljon iloa. Valitettavasti metsäneuvos Bützow ei vakavan sairautensa takia voi olla keskeisimmässä, mutta siitä huolimatta tämä tilaisuus on samalla hänen juhlaansa. Me kohdistamme häneen kiitolliset ajatuksemme.

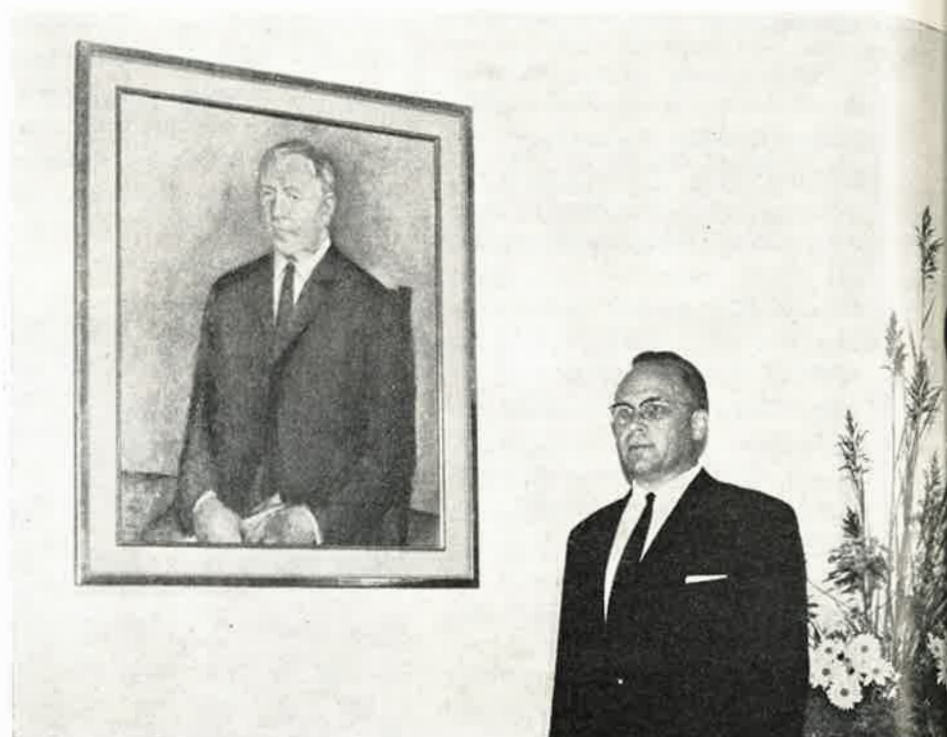
Metsäneuvos Bützowin muotokuvan paljastus

Onnittelujen jälkeen siirryttiin metsäkoulun opetusluokkaan, jossa tapahtui metsäneuvos Bjarne Bützowin muotokuvan paljastus. Sen suoritti metsäpäälikkö Topi Heikkerö. Luonnehdittuaan puheessaan metsäneuvos Bützowin ansiokasta metsämiehen uraa ja hänen metsäpäälikkökauttaan Kymin Osakeyhtiössä puhuja jatkoi:

— Tultuaan yhtiöömme ei kestänyt kauan, ennen kuin metsäosaston toiminta alkoi saada uusia piirteitä. Kaikki huomasivat, että päälikkö oli ankaran kurin ja järjestyksen mies. Mutta kuri ja järjestys toivat tullessaan myös turvallisuuden ja isällisen ohjauksen tunteen.

— Vuosien aikana ovat työtoverit oppineet tuntemaan Bjarne Bützowin monivivahteisena, värikkäänä persoonallisuutena, joka kayttee iskeviä ilmauksia, miehenä joka on kova mutta myös hienotunteinen ja pehmeä; voimakone joka raivaa esteet; impulsiivinen mutta toisaalta varovainen ja kärsivällinen. Hän on myös komentaja ja organisoija sekä huumorin käyttäjä ja ymmärtäjä.

— Alusta asti on metsäneuvos Bützow kiinnittänyt erityistä huomiota henkilökunnan koulutukseen.

Hänen aloitteestaan perustettiin Sippolan metsäkoulu, jossa noin 65 prosenttia yhtiömme nykyisestä metsätekniikkokunnasta on koulutettu. Hän toimi myös koulun johtokunnan puheenjohtajana askettäin tapahtuneeseen eläkkeelle siirtymiseensä saakka. Hänen henkilönsä liittyy oleellisesti Sippolan metsäkoulun vaiheisiin.

— Metsäneuvos Bützowin jättäessä aktiivisen työnsä teki metsäosaston kenttähenkilökunta aloitteen hänen muotokuvansa maalauttamiseksi, mihin hän suostuikin. Tähän hankkeeseen yhtyi koko metsäosaston henkilökunta ja joukko hänen ystäviään yhtiön piiristä. Muotokuvan maalajaksi lupautui taiteilija Eva Cederström. Kuvan sijoituspaikaksi toivottiin Sippolan metsäkoulua. Muotokuva on nyt valmis ja poistamme sitä peittävän verhon. Kuvan maalauttajien puolesta pyydän saada kiittää taiteilija Cederströmiä onnistuneesta työstä.

Tämän jälkeen ylimetsänhoitaja Nils Bützow luki isänsä lähettämän seuraavansisältöisen tervehdyksen:

— Kiitän lämpimästi entisiä työtovereitani siitä, että he muistona

menneistä yhteisistä vuosista ovat ilmoittaneet haluavansa maalauttaa muotokuvani ja sijoittaa sen Sippolan metsäkouluun. Kiitän myös muotokuvan maalajaa taiteilija Eva Cederströmiä hyvin ja taitavasti suoritusta työstä. Liitän erityisen kiitokseni siitä kärsivällisyydestä, jota hän on osoittanut muotokuvaa maalatesaan; työ on nimittäin ollut pakko suorittaa mitä vaikeimmissa olosuhteissa, osittain jopa sairastuoteen ääressä. Haluan niinkään käyttää tätä tilaisuutta hyväkseni kiittääkseni yhtiön johtokuntaa, joka niin myönteisellä tavalla on suhtautunut, ei vain ajatukseeni koulun perustamisesta, vaan joka myös neuvoin ja ohjein on tukenut sen toimintaa ja myöntänyt koulun ylläpitämiseen tarvittavat varat. Vakuuttuneena siitä, että koulun toiminta on ollut tarkoituksenmukaista ja tuloksellista, toivotan koululle edelleenkin menestystä ja sen opettajille siunausta työssään, niin että koulu voisi kasvattaa yhtiön, maakunnan ja koko maamme hyväksi ammattitaitoisia, vastuuntuntoisia, rehellisiä ja ahkeria metsämiehiä ja metsänystäviä.

Metsäteollisuuden nopea kehitys maassamme 1920- ja 1930-luvuilla ja siitä johtunut puuraaka-aineen jatkuvasti kasvanut kysyntä kiinnitti sekä valtiovallan että puunjalostusyhtiöiden huomion myös metsien tuoton kohottamiseen. Tästä aiheutui monia eri toimenpiteitä metsien hoidon parantamiseksi. Samalla koulutettujen metsäammattimiesten kysyntä lisääntyi suuresti.

Kun kenttätöiden johtaminen metsissä oli aikaisemmin uskottu enim-

vaa tarvetta ottaen toisaalta huomioon puunjalostusteollisuuden laajenemisen, toisaalta sodan aikana syntyneen koulutusvajauksen. Lisäksi valmisteilla olevan metsänhoitoyhdistyslain arvioitiin toteutuessaan vaativan yksistään yli tuhat metsäteknikkoa. Tällöin Kymin Osakeyhtiön metsäosasto metsäneuvos Bjarne Bützowin johdolla ryhtyi suunnittelemaan oman metsäkoulun perustamista. Yksityiskohtainen suunnitelma kustannusarvioineen valmistui kesäkuussa

Koulun tehtävä

Sippolan metsäkoulun tärkeimpänä tehtävänä on ollut tietopuolista ja käytännöllistä opetusta antamalla valmistaa metsätalouden työnjohtotehtäviin päteviä ammattimiehiä — metsäteknikoita. Tämän lisäksi koulu on pyrkinyt eripituisilla kursseilla perehdyttämään jo toiminnassa olevia metsämiehiä uusiin työmenetelmiin ja saavutettuihin kokemuksiin. Tässä mielessä on järjestetty kursse-

Metsänhoitaja Eric Appelroth:

Kaksi vuosikymmentä opetustyötä yhtiön ja koko maan metsätalouden hyväksi

mäkseen käytännön työssä ammattitaitonsa hankkineille miehille, ryhdyttiin näihin töihin nyt entistä enemmän kiinnittämään metsäkoulun käyneitä työnjohtajia. Näin tapahtui varsinkin puunjalostusteollisuuden piirissä, missä aluksi omien metsien hoito, mutta vähitellen myös hankintatehtävät pyrittiin siirtämään metsäteknikoiden johdettaviksi. Koska silloin ei vielä ollut metsänhoitoyhdistyslakia, joutui yksityismetsien oikea käsittely puunjalostusyhtiöiden raaka-ainehankintaa hoitavien miesten vastuulle.

Koulun perustaminen

Vuoden 1945 alussa oli Kymin Osakeyhtiön metsäosaston palveluksessa kuitenkin vielä yli 200 metsäkoulun käymätöntä työnjohtajaa ja lähes sadan asianomaisen ammattikoulutuksen saaneen metsäteknikon keski-ikä lähenteli 50 vuotta. Valtion metsäkouluista valmistui vuosittain n. 120 metsäteknikkoa, mutta tämä määrä ei läheskään riittänyt tyydyttämään silloista eikä arvioitua tule-

Vanha,
mutta kodikas
koulutalo

1945 ja samana vuonna saatiin suunnitelmalle yhtiön johtokunnan hyväksyminen.

Koulun sijoituspaikaksi valittiin yhtiön Sippolan pitäjässä omistama Halla-Sippolan tilaryhmä, jonka metsämaat muodostivat opetustarkoitukseen erinomaisesti soveltuvan, yhtenäisen ja riittävän laajan kokonaisuuden ja joka sekä metsämaitensa että metsiensä vaihtelun puolesta kykeni tarjoamaan opetukselle parhaan havaintomateriaalin yhtiön käytettävissä olevista alueista. Halla-Sippolan tilalla oli myös sellaisia rakennuksia, joista muutos- ja korjaustöitä suorittamalla saatiin metsäkoululle tyydyttävät tilat. Opetus koulussa aloitettiin 5 päivänä elokuuta 1946.

ja metsänhoitajille, metsäteknikoille ja työnjohtajille sekä metsätyömiehille. Koulun tarkoituksena on myös ollut yhteistoiminnassa yksityismetsätalouden edistämisyjärjestöjen kanssa mahdollisuuksien mukaan palvella maakunnan metsänomistajakuntaa järjestämällä retkeilyjä ja kursseja.

Koulun johtokunta

Koulun toimintaa valvoo johtokunta, jonka puheenjohtajana on toiminut koulun perustamisvaiheesta v:n 1965 loppuun metsäneuvos Bjarne Bützow sekä hänen jälkeensä varametsäpäällikkö Harry Willman. Johtokunnan jäseninä olivat perustamisvaiheesta v:een 1957 varatoimitusjoh-

taja, vapaaherra Knut von Troil sekä agronomi Kalle Varis. V:sta 1957 lähtien on koulun johtokunnan muodostanut metsäosaston keskusjohto. Nykyisin jäseninä ovat puheenjohtajan lisäksi metsäpäällikkö Topi Heikkerö, ylimetsänhoitajat Nils Bützow ja Henry Kvist sekä metsänhoitajat Aaro Hiekkala ja Harry Wiklund.

Koulun opettajakunta

Koulun opettajakunnan muodostavat vakinaiset opettajat ja tuntiopettajat. Vakinaisia opettajia ovat koulun johtaja, metsänhoitaja ja metsäteknikko. Koulun perustamisesta v:een 1954 toimi koulun johtajana metsänhoitaja, metsätiet.kandidaatti Olavi Linnamies. Hänen jälkeensä johtajana on toiminut metsänhoitaja Eric Appelroth. Koulun metsänhoitajana ovat toimineet v:een 1949 metsänhoitaja, metsätiet.kandidaatti Paavo Yli-Vakkuri (nykyisin metsänhoidon professori Helsingin yliopistossa), hänen jälkeensä v:een 1960 metsänhoitaja Einari Valleala ja v:sta 1961 alkaen metsänhoitaja Olavi Saira. Koulun metsäteknikkona on toiminut vv. 1957—60 metsäteknikko Usko Hyyrynen ja v:sta 1961 metsäteknikko Jouko Karjalainen.

Metsäteknikkokurssit

Metsähallitus on oikeuttanut koulun oppijakson täydellisesti ja hyväksytysti suorittaneet oppilaat käyttämään ammattinimitystä metsäteknikko sekä rinnastanut heidät muisakin suhteissa valtion kouluissa valmistuneisiin metsäteknikkoihin. Kunkin metsäteknikkokurssin opetusohjelman vahvistaa metsähallitus.

Sippolan metsäteknikkokurssit jakaantuvat kolmeen eri jaksoon: noin vuoden kestävään perusjaksoon, samoin vuoden kestävään työnjohtoharjoittelujaksoon sekä kolmen ja puolen kuukauden pituiseen kertausjaksoon. Sippolan metsäkoulun ope-

tusohjelma eroaa valtion metsäkoulujen opetusohjelmasta lähinnä siinä, että työnjohtoharjoittelujakso suoritetaan koulun ulkopuolella yhtiön eri hoitoalueissa.

Sippolan metsäkoulu samoin kuin valtionkin vastaavat koulut on kansakoulupohjainen. Koulun oppilaat, yhteensä 175, ovat pohjakoulutuksensa perusteella jakaantuneet seuraavasti: ylioppilastutkinto 2 oppilasta (1,2 %), keskikoulututkinto 19 (10,9 %), enemmän kuin kansakoulu (oppikoulu, maamieskoulu, kansanopisto ym.) 46 (26,3 %) ja kansakoulu 108 oppilasta (61,6 %).

Oppilaat saavat koulussa vapaan ylöspidon, ilmaiset koulutarvikkeet ja

Juhlassa oli mukana metsäteknikoita jokaiselta kurssilta. Airutnauhaiset nykyisen kurssin oppilaita.

oppikirjat sekä työnjohtoharjoittelujakson ajalta nuoremman metsätyönjohtajan palkan.

Tähän mennessä on koulussa pidetty seitsemän metsäteknikkokurssia, joilta on yhteensä valmistunut 153 metsäteknikkoa. Kullakin kurssilla on ollut 20—24 oppilasta. Parhaillaan on menossa 22 oppilasta käsittävä kahdeksas metsäteknikkokurssi, joka päättyy tämän vuoden joulukuussa.

Yhtiö tarjonnut työpaikan

Jokaiselle koulusta tähän asti valmistuneelle metsäteknikolle on yhtiö voinut tarjota työpaikan. Valmistu-

Metsäkoulun rakennukset ja puistomainen ympäristö tuovat mieleen hyvin hoidetun kartanon. Etualalla oppilas-asuntola.

neista metsäteknikoista on yhtiön palveluksessa edelleen 112 eli 73,2 %.

He ovat osoittautuneet päteviksi ammattimieheksi ja monet ovat koonneet kenttäorganisaatiossa piiriesimiesten ja piirityönjohtajien vastuunalaisille paikoille. Piiriesimiehistä on 4 (28,5 %), piirityönjohtajista 35 (52,5 %) ja vanhemmista työnjohtajista 66 (30 %) Sippolan metsäteknikoita. Erikoistehtävissä on lisäksi 7 metsäteknikkoa, nimittäin piiriesimiesten apulaisina ja konttoristeina 2, puutavaratarkastajana 1, ojitusteknikoina 2 ja reikäkorttioperaattoreina 2.

Koulussa järjestetyt muut kurssit

Yhteistoiminnassa Suomen Metsänhoitajaliiton kanssa on koululla pidetty kuudet metsänhoitajien jatkokurssit, joilla on ollut 109 osanottajaa. Metsätehon järjestämille konekurseille on osallistunut yhteensä 135 metsänhoitajaa ja metsäteknikkoa. Lisäksi maatalousministeriö, Suomen Metsästäjäliitto ja Suomen Metsästäjäliiton Kymen piiri ovat järjestäneet Sippolan koululla useita riistanhoidon kursseja riistapäälliköille, riistanhoidon neuvojille ja metsästäjille.

Yhteistoiminnassa Keskusmetsäseura Tapion kanssa on koululla pidetty metsänhoitokurssi 22:lle maakunnan metsänomistajalle ja Sippolan kansakoulunopettajille metsäkurssi, johon osallistui 14 opettajaa.

Kymin Osakeyhtiön palveluksessa oleville metsämiehille on koululla järjestetty neljät kolmen ja puolen kuukauden pituiset metsätyönjohtajakurssit sekä useita kerta- ja täydennyskursseja metsäteknikoille ja metsätyönjohtajille.

Koululla on käytettävissä 'Metsä-neuvos Bjarne Bützowin rahasto', jonka varoista vuodesta 1960 alkaen on jaettu kunkin teknikkokurssin päättyessä stipendejä hyvin menestyneille oppilaille.

Varametsäpäällikkö Harry Willman:

Metsätalouden ajankohtaisia ongelmia

Jo kolmekymmenluvulla lausui professori Olli Heikinheimo, yksi maamme etevimmistä metsänhoitomiehistä, että pelkästään oikeitten metsänhoidollisten hakkuitten ansiosta voisi metsiemme tuotto kohota kaksinkertaiseksi. Ja toinen kansainvälinen suuri hahmo metsänarvioimisen alalla, akateemikko Yrjö Ilvesalo, lausui 1930-luvun alkupuoliskolla varoittavat sanansa metsiemme sangen epätydyttävästä ikäluokkajakaantumisesta: ellei meillä ajoissa uudisteta metsiä, niin että taimistoja perustetaan normaalia vastaavat määrät, tulee tuottotilanne noin 30 vuoden päästä olemaan hyvin arveluttava. Tässä onkin perussy s tämän päivän tilanteeseen. On nimittäin muistettava, että metsälön, metsälohkon tai määrätyn metsähallintoalueen keskikuutio ei kuvasta tuottotilannetta, ellei samanaikaisesti selvitetä muun muassa ikäluokkajakaantumaa. Ikäluokan keskikuutio kertoo todellisuuden, alueen keskikuutio vain puolet totuudesta.

Metsätalous elintasomme perusta

On varsin yleistä, että metsänparannustoiminnan Mera-ohjelmasta puhuttaessa korostetaan sen tärkeyttä teollisuuden puuntarpeen tyydyttämiseksi. Mutta eikö metsänomistajilla ole aivan yhtä suuri syy

aktivoida metsäntuottotoimenpiteet oman itsensä takia? Ja eikö koko Suomen kansa ole vielä selvillä siitä, missä määrin metsätalous ja metsäteollisuus yhdessä luovat elintasomme perustan? Aktiivisen metsätalouden läpimurto onkin erittäin kiireellinen, ja näin ollen Mera-ohjelman toteuttaminen monin verroin tärkeämpi kuin kysymys siitä, onko oikein vai väärin, että yhteiskunta puuttuu asiaan.

Tarjonnan ja kysynnän tasapainottaminen

Suomi on pienmetsälömaa ja lisäksi maanviljelys on kautta aikojen nojautunut metsään, niin että vielä tänä päivänä puhutaan virallisesti tukimetsästä aivan kuin metsätalous voisi tehdä eron tukimetsän ja kotitarvemetsän välillä. Siirtyessämme järjestettyyn, tehostettuun, järkevään metsänkäsittelyyn häviävät tietenkin tällaiset harhaanjohtavat nimikkeet.

Jos pienmetsätalousmaassa selvitetään teoreettiset hakkuusuunnitteet, — ja niitähan on meillä hyvin ansiokkaasti selvitetty — jää selvitettäväksi, miten leimikoiden ja hankintaerien markkinoinnin dynamiikka saataisiin tasapainotetuksi vuodesta toiseen. Ja tässä onkin hankintateknillisen kehityksen eräs avain. Suurmetsätaloudella ei ole Suomessa suurempaa mer-

kitystä valtion metsätaloutta lukuun ottamatta. Metsänomistaja-maanhiljelijä liittyy hakkuutoimintansa välittömästi maatilataloutensa rahan- tarpeeseen. Hänen myyntiehtonsa ovat: hyvät hinnat ja/tai ylimääräinen pääomantarve.

On vaikeaa harjoittaa metsätaloutta 10—30 hehtaarin alalla niin, että säännöllisesti vuosittain tarjottaisiin myyntiin kestävän metsätalouden edellyttämät puumäärät. Toiselta puolen on mahdotonta ajatella, että teollisuuden varastojen ollessa minimissä suhdanteen mukaiset, suuresti vaihtelevat myyntimäärät voisivat turvata jalostusprosessin kulun. Kuten enemmän suunnitelmäärät lähentelevät todellista puutarvetta, sitä välttämättömämpää on tarjonnan ja kysynnän tasapainottaminen vuosittain. Ja — mikä pahempi — leimikko-reservi vuosiksi eteenpäin on hankintatekniikan kehityksen, työsuunnittelun edellytys. Nykyään on kauppakirjan ja vastaanottokirjan väliaika vain 3—5 kuukautta. Täten työsuunnittelu ja vielä tärkeämpi aluesuunnittelu jää ajan puutteen takia takapajulle. Ilman hyvin perusteellista suunnanmuutosta ei Suomessa puun korjuutekniikan kehittäminen tule antamaan sanottavia tuloksia.

Hankintatoiminnan kehittäminen

Mitä tämä niin usein korostettu ja mainostettu hankintatoiminnan kehittäminen tarkoittaa?

Ehkä lyhyesti sanottuna on kaikin taloudellisin keinoin etsittävä halvin tie kannolta tehtaalte huomioon ottaen asianomaisen jalostuslaitoksen minimivaatimukset puun laadun ja kunnan suhteen. Riippuen siitä, missä määrin metsänomistaja itse haluaa aktiivisesti osallistua hankintatoimintaan, ja myös siitä, onko kyseessä kasvatus- vai uudistus- (loppu)-hakkaus, tulevat hankintateknilliset kehityssuunnat kulkemaan vähän eri suuntiin. Mekanisointi sinänsä ei ole

mikään yleiskeino, vaan kaikki mahdolliset yhdistelmät maaston, kaukokuljetusmahdollisuuksien sekä vuodenajan sallimissa rajoissa on kombinoitava järkevien teknillisten apukeinojen kanssa. Puun kaadon on oltava samalla ensimmäinen metsäkuljetusvaihe. Tieverkoston suunnittelu ja asteittainen rakentaminen on perusehto meidän maasto-oloissamme. Olemassa olevaan traktorikantaan sisältyy osa, joka soveltuu metsäajoon ja jota on käytettävä hyväksi. Ei ole odotettavissa yleismetsäkonetta, sillä sellainen ei sovellu meidän metsiimme rakenteeseen, omistussuhteisiin eikä yhteiskuntastrukturiin. Meillä tulee vauraan ja yritteliään maaseutuväen olla hankintatoiminnan runkona. Ja suurin ja tärkein tehtävä koko metsätalouden kehittämistoiminnassa on maanomistussuhteitten vakiinnuttaminen ja asutustoiminnan suunnanmuutos. On lopetettava tilojen, lohkojen pirstominen ja päin vastoin vapailta markkinoilla yhdistettävä alimitoitettuja tiloja eläviksi kehityskelpoisiksi yksiköiksi.

Koulutettuja erikoismiehiä tarvitaan

Katsottiinpa hankintatoiminnan kehitystä millä silmällä tahansa, jää ainakin eräs seikka vakiona jäljelle. Koneita on vietävä metsään lähemmäksi kantoa, ja näitä koneita ohjaamaan — käyttämään — ja niiden työtä suunnittelemaan tarvitaan erikoismiehiä. Ja näitä miehiä on koulutettava perusteellisesti, niin työntekijöitä kuin työnjohtajiaakin. Metsätalouden koko ammattiväki on saatava leikkiin mukaan.

Voidaan kysyä, onko nykyinen koulutussuunta oikea vai olisiko aika suunnan muuttamiseen niin, että teknikkokoulutusta pienennetään ja erikoiskoulutusta kehitetyn hankintatekniikan alalla lisätään. Todennäköisesti on pakko tuoda nämä teknilliset taloudelliset kysymykset etualalle. Kun kuvaan astuu kone, on koulutettu työväki ja erikoiskoulutuksen

saanut työnjohto ehdoton vaatimus taloudelliselle toiminnalle. Tuntuu siltä, että osa metsätalouden koulutustehosta on siirrettävä mekaanisen ja kehitetyn toiminnan sektorille ja että asialla on kiire.

Metsäntuotosta monenlaisia käsityksiä

Siitä lähtien, kun metsän tuotto-kysymykset maassamme astuivat taustalta päivänvaloon, on suunta toisensa jälkeen valloittanut metsämiesen mieltä. Kolmen vuosikymmenen kuluessa on puhuttu metsänviljelyn tarpeettomuudesta, jopa turmiollisuudesta ja jälleen sen välttämättömyydestä, koivun poistamisesta rikkaruohona ja jälleen sen tärkeydestä sekapuuna havumetsikössä, kuusen kasvatuksesta hyvin eri-ikäisinä ryhminä ja jälleen sen ylivoimaisesta tuottovoimasta tasaikäisenä metsikkönä, männyn onnistuneesta laatukehityksestä harsintamenetelmän mukaan ja taasen harsintahakkuiden turmiollisesta vaikutuksesta tuottoon. Tänään puhuvat koneellistamisen pioneerit jo aivan vakavissaan metsikkönäpertelystä ja siitä pääsemisestä, eräitä esimerkkejä mainitakseni.

Viimeksi mainitun johdosta haluan sanoa, ettei koneellistaminen ole mikään itsetarkoitus, vaan apukeino tuoton hyväksikäyttämiseksi. Ja kaikki puheet siitä, että metsikkökäsite olisi mekanisoinnin takia laajennettava lohkokäsitteeksi, paljastaa melkoista tietämättömyyttä tuottovoimien hyväksikäytöstä. Metsikkö on ja tulee olemaan metsätalouden perusyksikkö, ainoa oikea käsittely-yksikkö.

Ei riitä, että kuutiokasvatus on positiivinen. Samalla on huolehdittava siitä, että metsämaan tuottovoima kohdistuu runkoluvun minimiin. Tähän ei päästä ilman riittävän tiheitä, tasaisia taimikkometsiä, joita säännöllisesti käsitellään alaharvennuksilla; harvennusaikaväleistä voidaan keskustella, mutta ei paljon.

Metsän lannoitus ja tuhojen torjunta

Kemia on astunut metsätalouden aihepiiriin kahdellakin tavalla: metsän lannoituksena ja metsän tuhojen torjunnan muodossa. Metsän lannoituksesta on ihme kyllä esitetty laajalti väitteitä, joita ei ole voitu tutkimustoiminnalla vielä todeta. Mutta näinhän usein käynnistetään uusia yritysmuotoja, joskin yliammuttujen väitteiden hyödyllisyys saattaa olla hyvinkin kyseenalainen. Tänäpäin tiedämme kuitenkin, että puita on lannoitettava eikä maita, että lannoitus mahdollisimman lähellä loppuhakkausta — ehkä 5—10 vuotta aikaisemmin — on kannattavaa. Samoin tiedetään, että eräät ravinneköyhät suotyypit lannoituksen ansiosta voidaan saattaa tuottavaan kuntoon. Pitäisin hyvin tärkeänä, että laajemmalla lannoitustoiminnalla käsiteltäisiin vain niin sanotut varmat tapaukset.

Kemiallinen vesakontorjunta voidaan kiistattomasti lukea vaarallisen metsänkäsittelyn piiriin kuuluvaksi. Hormooniaineethan aiheuttavat abnormeja solukkomuodostelmia ja tappavat puita sisäisen häiriön kautta. Kysymys koivun asemasta ja sen tehtävästä luonnon suuressa kiertokulussa ei ole vielä tarpeeksi selvitetty, ja koivun taloudellinen asema metsäpuitemme joukossa on ehkä 10 vuoden päästä aivan toinen kuin tänään. On siis tarkoin harkittava ne tapaukset, jolloin tuntematon sotilas päästetään irti. Selvempiin tapauksiin kuuluu haavan myrkyttäminen uudistusalueilla, joilla on tarkoitus suorittaa männynviljelyä. Ikävä kyllä ei tunneta niin selektiivisesti toimivia myrkkijä, jotka varmasti tappaisivat haavanvesat vahingoittamatta alueella kasvavia havupuita. Kasvatushakkuut kuivilla mailla olisi tietenkin ohjattava niin, että haapa poistuisi harvennusvaiheessa hyvissä ajoin ennen loppuhakkausta. Mutta jos haapa on vesonut aukealla uudistusalueella,

on parasta myrkyttää alue ensin ja vasta sen jälkeen perustaa uusi männikkö.

Tuhohyönteisten torjunta pölytyksen kautta on sekin toimintamuoto, jossa ketjureaktion lopulliset vaikutukset vielä ovat meille tuntemattomat. Luonnon oma vastatoiminta tuholaisdynamiikan tasoittamiseksi on ehdottoman varma joskin tuholaisien hyökkäysaallot voivat aiheuttaa paikallisia vahinkoja.

Luontainen uudistuminen

Vaikka Suomen metsien tämän päivän tilanne edellyttää hyvin voima-peräistä viljelytaloutta ja kaikki voimat on keskitettävä viljelytöiden aktivointiin ja metsätalouden kustannusten alentamiseen, ei ole realistista ennustaa, että tulevaisuudessa olisi pakko käyttää keinollista uudistusta samassa laajuudessa. Jos kanta-puusto metsissämme tulevaisuudessa huomattavasti paranee ja metsämaiden kasvovoimaa parannetaan, paranee samanaikaisesti hyvän puunsienemenen tuotanto hyvin huomattavasti. Ja kustannussyistä on kaikki luonnon tarjoama apu otettava kiitollisuudella vastaan. Edellytykset luontaisen uudistamisen hyväksikäyttöön ovat nimittäin suuressa osassa maata erinomaiset.

Suomen metsätalouden ongelmat ovat valtavia. Toimenpiteet tuoton optimoimiseksi on suoritettava rinnan teknillisen kehityksen kanssa, mutta muistettava, että metsä kasvaa hitaasti, kun taas teknillinen kehitys kiihtymistään kiihtyy.

Metsätalouden ongelmien ratkaisujärjestys

Jos lopuksi haluaisimme luoda katseemme eteenpäin ja kysyä, missä järjestyksessä metsätalouden ongelmat on ratkaistava, ei voi olla väittämättä, että ensimmäinen ehto on pakko-lunastusten lopettaminen ja maayksiköitten pirstomisen muuttaminen rakentavaan, järjestelmälliseen, tuottoa ja

taloudellisuutta parantavaan suuntaan. Toinen perusehto on puun markkinaolojen normalisointi, ja tässä on myyjäpuolen ja ostajapuolen yhteisvoimin rakennettava organisaatoriset edellytykset ja sopimuskelpoiset yhtymänsä, jotta ainakin vuosittain voitaisiin rauhoittaa sekä markkinat että osapuolet kiinteitten hintatasojen muodossa. Molemmat osapuolet ovat täysin toisistaan riippuvaisia ja turhanpäiväinen kiihotus on hyvin tuhoisa vaikutuksiltaan.

Tuskin voidaan ummistaa silmät siltä todellisuudelta, että puunhankinnan ja metsänhoitotöiden rationalisointi astuvat kuvaan samassa tahdissa kuin maaseudun yhteiskunnallinen rakenne muuttuu. Maatalouden kohottaminen taloudelliseksi yritysmuodoksi edellyttää työvoiman muuntamista ihmis- ja hevostyövoimasta konetyövoimaksi. Nuoriso siirtyy teollisuuden, kaupan ja palvelutoimien tarjoamiin ammatteihin ja suurin osa muuttaa asutuskeskuksiin. Maatilatalouden harjoittajien keski-ikä nousee, mitä auttamattomasti seuraa isännättömien tilojen joutuminen myytäväksi. Tässä tarjoutuu asutusviranomaiselle positiivinen työkenttä yhdistää kylmiä ja alimitoitettuja tiloja suuriksi yksiköiksi. Kymmeniä tuhansia käyttökelpoisia rakennuksia jää maatalouden painolastiksi, ellei niitä voida vuokrata taikka myydä muihin tarkoituksiin. Maaseutuväki harvenee ja kaupunkilaistuminen kiihtyy. Koko kansan eduksi olisi, jos maaseutuväki itse löytäisi yrittämissä muotoja sille nuorisolle, jota voitaisiin kouluttaa 'uuden ajan' metsäammattimiehiksi. Metsätyöläisestä on tullut konemies ja ammattimies, ja tämän ammatin rekrytointi olisi saatava siitä väestöstä, joka on juurtunut maakuntaan ja ymmärtää maaseutuväen ongelmat niin yksityistaloudellisissa kuin yhteiskunnallisissa mielessä. Tie voi olla vaikea, mutta sen raivaamisen edellytyksenä on taroituksenmukainen koulutus.

Suuritöinen Kimolan uittokanava valmistunut ja otettu käyttöön

Muutamassa hetkessä puunippu siirtyy Kimolassa 12,5 m alemmaksi

Elokuun Tiedotuslehdessä jo kerroimme, että heinäkuun 13 päivänä ensimmäiset Päijänteeltä uitetut puuniput ohjattiin Kimolan uittokanavan kautta. Neljä ja puoli vuotta kestänyt, paljon varoja vaatinut ja maaperän takia vaikeaksi muodostunut suurimittainen työ oli saatu päätökseen. Enää ei tarvitse hajoittaa nippuja Vuolencosken yläpuolella, vaan Kimolan uittokanavan kautta niput pääsevät nyt Pyhäjärveen ja edelleen Voikkaalle, josta niiden matka voi jatkua Kuusanlampeen saakka. Uittomatka lyheni Mankalan—Kirkkojärven—Iitinvirran—Pellingin kierroksen jäätyä pois 22 km:llä. Nipuissa puut voidaan uittaa kuoripäällisinä ja kuorimisvaihe siirtää tehtaille. Näin on Voikkaalla menetelty jo

neljänä edellisenä kesänä. Tämä on ollut mahdollista siten, että yhtiöllä on ollut tilapäinen 'maantiekkanava', joka on kulkenut Vuolencosken ja Iitin kirkon välistä maantietä myöten kanavatyömaan vartta. Puuniput on nostettu kuorma-auton lavalle Konniveden Pohjanlahdessa ja pudotettu jälleen veteen Kimolanlahden rannalla Haverin kartanon kohdalla.

Kimolaan suunniteltiin kanavaa jo viime vuosisadalla

Virallisesti Kimolan uittokanava otettiin käyttöön elokuun 23 päivänä kulkulaitosten ja yleisten töiden ministerin Leo Suonpään pannessa pitkälle automatisoidun nostokoneiston käyntiin nappia painamalla. Hänen lisäksi nähtiin tässä uittokanavan

vihkiäisjuhlassa huomattavia valtion viranomaisia, teollisuuden ja uittoyhdistyksen johtohenkilöitä ja kuntien sekä rakentajien edustajia. Ministeri Suonpään lisäksi asianomaista ministeriötä edustivat hallitusneuvos Jouni Hakkarainen ja kansliapäällikkö Klaus Häkkänen, tie- ja vesirakennushallitusta pääjohtaja Martti Niskala ja ylijohtaja Simo Jaatinen, metsähallitusta pääjohtaja Antero Piha ja ylijohtaja Martti Lappi-Sepälä. Kymin Osakeyhtiöstä osallistuvivat tilaisuuteen toimitusjohtaja Kurt Swanljung, metsäpäällikkö Topi Heikkerö ja ylimetsänhoitaja Henry Kvist.

Kanavajuhlan tervetuliaissanoissa Kymin Uittoyhdistyksen uittopäällikkö Tapio Varis mainitsi, että nippu-uittoon siirtyminen on tärkein uiton kehittämistoimenpide. Hän esitti toivomuksen, että Mäntyharjun väylän nippu-uittokelpoiseksi rakentamisen ja nyt valmistuneen Kimolan uittokanavan jälkeen olisi Keiteleen—Päijänteen ja Voikkaan—Suomenlahden väylät saatettava nippu-uittoon soveltuviksi. Silloin Kymijoki palvelisi nykyisissä muuttuneissa olosuhteissakin maamme metsätaloutta jälleen tehokkaana ja halpana raaka-puun kuljetustienä.

Uittokanavan esittelyn suoritti ylijohtaja Simo Jaatinen. Hän mainitsi, että jo viime vuosisadalla suunniteltiin Konniveden ja Kimolanlahden yhdistämistä kanavalla. Niin ikään Mankalan ja Vuolencosken vesivoimalaitosten rakentamismahdollisuuksia punnittaessa kanava-ajatus oli jälleen esillä, joskin siitä luovuttiin.

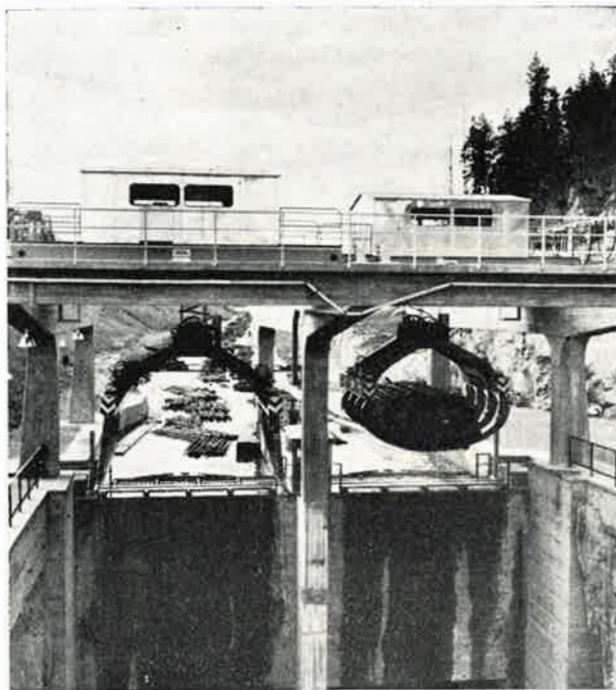
Varsinaisen kanavan rakentamiseen tähtäävät alustavat maastotutkimukset suoritettiin Kymen tie- ja vesirakennuspiirin toimesta 1957 ja niiden pohjalla laadittiin tie- ja vesirakennushallituksen silloisella kanavaosastolla sulkukanavasuunnitelma. Kuitenkin päädyttiin puoli miljardia vnk halvempaan uittokanavaratkai-

suun. Valtioneuvosto vahvisti Kimolan uittokanavan ja nipunsiirtolaitoksen rakennussuunnitelman 8. 12. 1960.

Kanavan pituus on 8,5 km, josta yläkanavan osuus on 1,7 km ja alakanavan 6,8 km. Ylä- ja alakanavan vedenpintojen korkeusero on 12,5 m. Yläkanavan vesisyvyys on 2,5 m ja alakanavan uittokauden aikainen keskimääräinen vesisyvyys 3,5 m. Kanavan pohjaleveys on 6,2 m ja Kimolanlahden alueella 35—50 m. Kanavan vesipoikkileikkaus on mitoitettu siten, että kanavassa voidaan uittaa rinnakkain kaksi nippujonoa. Epäedullisen maaperän takia luiskat on tehty loiviksi ja niiden vakavuutta on jouduttu parantamaan huomattavilla kevennysleikkauksilla. Uiton aikana kanavan kautta juoksutettava vesimäärä on 6—8 m³ sekunnissa eli samansuuruinen kuin irtouiton tarvitsema vesimäärä uitettaessa Vuolenkosken ja Mankalan voimalaitosten kautta.

Ylä- ja alakanavan välissä on kalliolle perustettu nipunsiirtolaitos, jossa niput siirretään nostureilla yläkanavan alapäässä olevasta nostoaltaasta alakanavaan. Nipunsiirtolaitoksella toimii rinnakkain kaksi Valmet-nippunosturia, joiden yhteenlaskettu teho on noin 60 nippua tun-

Nipunsiirtolaitteen
kaksi nosturia
siirtävät
yläkanavasta
alakanavaan
yhteensä 60 nippua
tunnissa

nissa. Kuuden kuukauden pituisena uittokautena uittokanavan ja nipunsiirtolaitoksen teho on 1 miljoonaa k-m³. Kanavan rakentamisen yhteydessä on tehty kaksi teräsbetonista siltaa ja suoritettu teiden siirtoja sekä oikaisuja.

Kanavan rakentaminen aloitettiin helmikuussa 1962. Geoteknillisistä vaikeuksista johtuen työ suoritettiin useassa eri vaiheessa. Työsuunnitelman mukainen rakennusaika oli viisi

vuotta. Kanavatyön massat olivat yhteensä 1,6 miljoonaa k-m³, joista kalliota 40 000 k-m³, hiesua sekä moreenia 250 000 k-m³ ja loput savea. Alkuperäinen kustannusarvio oli 900 miljoonaa vmk, mutta hintatason noususta johtuen kustannukset nousivat 11,1 miljoonaan markkaan.

Kymijoen vesistö Saimaan jälkeen laajin ja edullisin nippu-uitolle

Varsinaisen juhlan päätyttyä tutustuttiin myös alakanavaan, minkä jälkeen matka suuntautui Heinolaan. Heinolan Hovissa pidetyillä päivällisillä puhui Kymin Uittoyhdistyksen johtokunnan puheenjohtaja, metsäpäällikkö Topi Heikkerö mainiten seuraavaa:

— Suomen puutavarankuljetusoloille on ominaista nippu-uiton mahdollisuus hyvin laajalla alueella Etelä-Suomessa ja jossain määrin Pohjois-Suomessakin. Maamme laajin ja edullisin nippu-uittoalue on Saimaan laaja vesistöalue. Toiseksi laajin ja mahdollisuuksiltaan toiseksi paras on Kymijoen vesistöalue. Nippu-uitto on tunnetusti kustannuksiltaan hyvin halpaa. Puu kulkee 1 markalla nippu-uitossa tasavesihinauksena n. 200

Kanavajuhlan kutsuvieraita ja isäntiä: eturivissä vas. pääjohtaja Martti Niskala, pääjohtaja Antero Piha, hallitusneuvos Jouni Hakkarainen, kansliapäällikkö Klaus Häkkänen ja ministeri Leo Suonpää, toisessa rivissä metsäpäällikkö Topi Heikkerö, toimitusjohtaja Kurt Swanljung, uittopäällikkö Tapio Varis, ylijohtaja Martti Lappi-Seppälä ja piiri-insinööri R. Suni.

km, rautatiellä n. 140 km ja autossa n. 30 km, kun otetaan huomioon vain pelkästä kuljetuksesta aiheutuvat kustannukset. Kuitenkin väylillä, joissa on portaita, joko kanavasulkuja tai mekaanisia siirtolaitoksia, kustannukset ovat tasavesihinausta suuremmat.

— Ennen sotia nippu-uitto oli mahdollista vain tasavesihinaksena tai sellaisilla väylillä, joilla oli ennestään alusliikennettä varten rakennettuja sulkuja vesistön tasoportaitten sivuuttamiseksi. Sotien jälkeisenä aikana erityisesti voimarakennustoiminnan johdosta kehitettiin mekaaniset ylikuljetusmenetelmät, joilla puut siirretään voimalaitospatojen ylitse. Aivan viime aikoina on jälleen oltu siirtymässä mekaanisista

Yläkanava kuvattuna nipunsiirtolaitoksesta päin. Sortumisvaaran takia kanavan reunat on tehty loiviksi. Kanavassa voidaan uittaa saman aikaisesti kaksi nippujonoa.

Ylijohtaja Simo Jaatinen puhumassa Kimolan uittokanavan vihkiäisjuhlassa

siirtolaitoksista sulkuihin. Kimolan tapauksessa on yhdistettynä kaivettu kanava ja siinä yksi mekaaninen siirtolaitos. Tämä ratkaisu, joka uiton käyttö kustannuksiltaan on kalliimpi kuin kanava ja uittosulku, on ilmeisesti ollut välttämätön teknillisistä syistä. Ratkaisua Kimolan tapauksessa on pidettävä uittajan kannalta selvästi edullisempänä kuin toista

vaihtoehtoa, mekaanisia siirtolaitoksia Vuolenkosken ja Mankalan voimalaitospadoilla.

— Kimolan kanavan valmistuminen on merkittävä parannus Kymijoen vesistön nippu-uitto-oloissa. Kymijoen vesistö ei kuitenkaan ole tullut vielä läheskään rakennetuksi nippu-uittoväyläksi. On jopa todettava, että vesistön luonteen ja sen mahdollisuudet nippu-uiton kannalta huomioon ottaen on Kymijoen rakentaminen nippu-uittoväyläksi jäänyt eräistä muista vesistöistä jälkeen. Kymin Uittoyhdistys ja sen uittajat toivovat, että uitoista huolehtivat viranomaiset tarmokkaasti ryhtyisivät jatkamaan Kymijoen vesistön rakentamista nippu-uittoväyläksi kokonaisuudessaan.

— Kymijoen vesistön nippu-uittoväyläksi rakentamisen viivästyttämisestä johtuen on uittajien taholta järjestetty väylän ylä- ja alaosaan tila-

päisesti korvikeratkaisuja nippujen siirtämiseksi väylänosasta toiseen tai väylältä toiselle. Näistä 'rautakanavista' ja nippu-uiton yleisestä viivästyttämisestä johtuen on uitoista siirtynyt merkittäviä puumääriä muitten kuljetusmuotojen hoidettavaksi. On uskottavaa, että mikäli nippu-uitto koko pääväylällä olisi mahdollista, puumäärät jälleen nousisivat jyrkästi todennäköisesti sille tasolle, jolla ne olivat ennen kuin puumäärien aleneminen alkoi.

— Kimolan uittokanava on merkittävä maa- ja vesirakennustyö. Uittajien ja uittoyhdistyksen puolesta pyydän saada lausua parhaat kiitokset ja tunnustuksen sanat kaikille niille, jotka ovat osallistuneet kanavan suunnitteluun, rakentamiseen, urakointiin ja itse työn toteuttamiseen joko työnjohtajina tai työntekijöinä.

Kymijoen vesistön nippu-uittoväylän jatkeena Kuusanlamme alkaen 'rautakanava'

jonka teho on 30 tonnia. Päivässä kyetään kuormaamaan 250—300 vaunua ja jos nostopaikan kohdalle rakennetaan kolmas raidepari, riittää teho koko Kymijoen uiton edelleen kuljettamista varten.

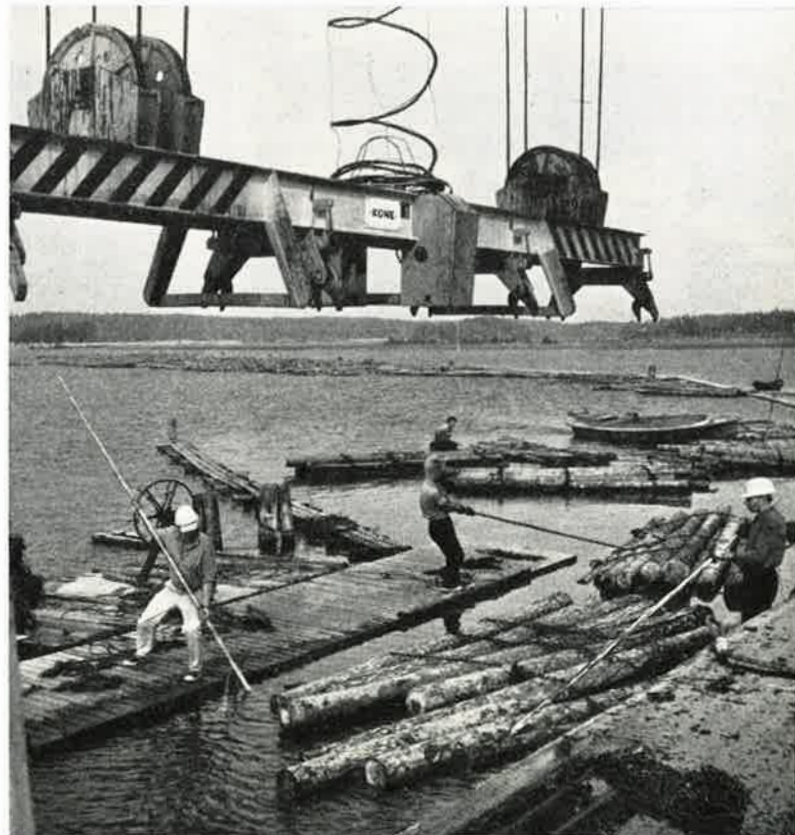
Kymin Osakeyhtiön metsäosasto on menestyksellisesti käyttänyt hy-

7:nneen liikennepiiriin päällikkö Toivo Paronen (oik), metsänhoitaja Harry Wiklund ja piirityöjohtaja Pentti Särkkä Kuusanlammen nostopaikan äärellä

Jotta nippu-uitto Kymijoen vesistössä olisi mahdollinen latvoilta merenrantaan saakka, on sekä ylä- että alapäässä turvauduttu 'rautakanavaan' niin Äänekosken ja Pääjärven kuin Kuusanlammen ja Suomenlahden välillä.

Valtionrautateiden toimesta valmistui viime vuoden syyskesällä Kuusanlammen itärannalle puutavaran lastauspaikka ja Savonradasta erkaneva pistoraide, joka lastauspaikan kohdalla haarautuu kahdeksi raidepariksi. Rataa rakennettiin 2,7 km. Nippujen siirtäminen Kuusanlammen rautatievaunuihin tapahtuu Kone Oy:n toimittamalla nippunosturilla,

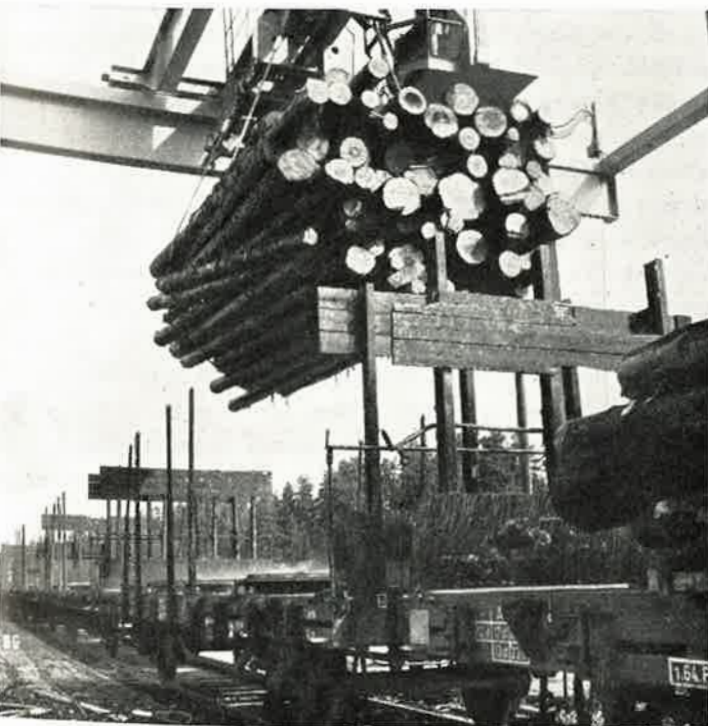
Niput hinataan Voikkaankosken alapuolelta Kuusanlammen itärannalle nostopaikan äärelle

Tukkijunien osoite on Halla ja propsien Sunila.

Niput eivät ui itsestään nostopaikalle, vaan ne tuodaan Voikkaan tehtaan alapuolelta hinaamalla. Koska uittoväylä Pessankosken kohdalla on nippu-uittolle ahtaanlainen, hinataan niput Pessankosken sillan alapuolelle 40 nipun erissä, mutta kootaan sen jälkeen 160 nippua käsittäväksi litkaksi, jonka hinaaja 'Purho' vetää Kuusanlammelle.

Nosturi siirtämässä tukkinippua Kuusanlammen—Hallen puutavarajunaan

Yhtiön Kuusankoskella oleva tietokonekeskus sai ensimmäisen tietokoneensa elokuussa. Kun yhtiössämme ollaan nyt siirtymässä automaattisen tietojenkäsittelyn (ATK) aika-kauteen, on paikallaan hiukan tarkastella, mitä tuo ATK oikein pitää sisällään ja miksi myös yhtiössä se on otettu käyttöön.

Tietokoneista puhutaan ja kirjoitetaan nykyisin hyvin monissa yhteyksissä. Niinpä olemme sanomalehdistä voineet lukea, miten tietokoneen avulla ennustetaan säätä, lasketaan maata kiertävien satelliittien ratoja,

mistoissa esiintyviä tehtäviä varten. Se jatkaa muutama vuosi sitten hankittujen reikäkorttikoneiden työtä. Syynä reikäkortti- ja tietokoneiden käyttöönottoon on ollut työmäärän jatkuva kasvu, mm. erilaisten yhtiölle asetettujen uusien velvoitteiden takia. Eräitä huomattavimpia velvoitteita ovat olleet uudet eläkelait. Yhtiön toiminta on samanaikaisesti laajentunut ja työaika on parhaillaan lyhenemässä. Lisäksi yhtiön johto tarvitsee entistä enemmän ja nopeammin tietoja voidakseen ohjata toimintaa nykyisissä vaikeissa taloudel-

se on valmis, voimme palata asiaan, sillä onhan palkkalaskenta meitä kaikkia läheisesti koskeva asia.

Tietokoneen suoritusnopeus hämmästyttävän suuri

Millainen sitten on itse tietokone? Ottakaamme esimerkiksi yhtiömme kone. Se on tyyppimerkinnältään IBM 360/20 ja kuuluu pienten tietokoneiden luokkaan. Koneessa on neljä toisiinsa kytkettyä yksikköä ja samantapaiset yksiköt muodostavat perusosan lähes kaikissa tietojenkäsittelyjärjestelmissä. Suuremmissa ko-

Kauppatiet.maist. Abti Hirvonen:

Tietokoneista ja niiden käyttö- mahdollisuuksista

Tietokonekeskuksen konehuone. Etualalla tietokone, jonka yksiköt vas. lukien: kirjoitusyksikkö, keskusyksikkö, luku- ja lävistysyksikkö sekä erillinen kortinlukija. Henkilöt pääoperaattori Osmo Metiäinen (vas.) sekä apulaisoperaattorit Kaija Tanttari ja Leila Parvinen.

jopa ennustetaan eduskuntavaalien tulos runsaan tunnin kuluttua vaali-huoneistojen sulkeutumisesta. Kaikki nuo asiat tuntuvat melko kaukaisilta ja on vaikea arvioida, mikä merkitys tietokoneella on niissä ollut. Esimerkiksi eduskuntavaalien osalta on joku viisas ehtinyt keksiä, että tulokset olisi saatu vielä aikaisemmin vanhallakin menetelmällä, jos vaalit olisi pidetty päivää aikaisemmin.

Mihin tietokoneita käytetään

Kun liikeyritys, kuten yhtiömme tässä tapauksessa, hankkii tietokoneen, täytyy siihen olla selvät perustelut, sillä merkitseehän koneen hankinta aina investointimenoa. Nyt puheena oleva kone on tarkoitettu lähinnä erilaisia konttoreissa ja toi-

lisissa olosuhteissa. Näistä syistä on jouduttu etsimään keinoja, joiden avulla lisääntynyt työmäärä voitaisiin hoitaa kustannusten kohoamatta kohtuuttomasti. Eräs tällainen apuväline on tietokone.

Uusi tietokone on tarkoitettu lähinnä Kuusankosken tehtaiden ja metsäosaston käyttöön. Toinen samanlainen tietokone saadaan joulukuussa Karkkilaan korvaamaan siellä olevat reikäkorttikoneet. Tietokoneilla suoritettavista töistä mainittakoon palkkalaskenta siihen liittyvine tehtävineen, kustannuslaskenta, varastokirjanpito ja erilaiset tilastot. Tällä kertaa emme käy lähemmin tutustumaan erilaisiin tietokonesovellutuksiin. Parhaillaan on alkamassa uuden palkkalaskentajärjestelmän suunnittelu Kuusankosken tehtaita varten. Kun

neissa on tietysti suuremmat nopeudet, laajempi kapasiteetti ja enemmän lisälaitteita.

Tietokoneen perusyksiköt ovat tietojen sisäänsyöttö-, käsittely- ja tulostusyksiköt. Tietojen syöttö tapahtuu yhtiön koneessa reikäkorttien muodossa ja valmiit tulokset saadaan kirjoitusyksikön kautta halutun muotoisina raportteina. Tarvittaessa voidaan tulokset saada myös reikäkor-teille lävistettyinä.

Erikoista tietokoneessa verrattuna konttorikoneisiin on, että se pystyy suorittamaan hyvin monimutkaisia tehtäviä nopeasti ja luotettavasti. Puheena olevan koneen nopeuden perusyksikkö on 3,6 miljoonasosa sekuntia, jossa ajassa kone pystyy käsittelemään yhden numeron tai kirjaimen. Käytännössä tämä merkitsee

sitä, että kone voi suorittaa tuhansia laskutoimituksia sekunnissa. Kirjoitusnopeus on 350 riviä minuutissa ja reikäkorttien lukunopeus 500 korttia minuutissa.

Kuten edellä mainittiin, syötetään tiedot koneeseen reikäkorteilla. Näin ollen täytyy esim. palkkoja laskettaessa ensin siirtää kunkin henkilön tunti- ym. tiedot tuntilipuista ja -lehdistä reikäkortteille. Tämä tapahtuu lävistyskoneissa. Lävistetyt ja tarkistettut kortit voidaan lajitella ennen tietokoneeseen syöttämistä haluttuun järjestykseen lajittelukoneella.

kone tallettaa ohjeet käsittely-yksikössä olevaan 'muistiin' ja toimii sitten muiden mukaan.

Koska kaikki tehtävät on ohjelmointia varten suunniteltava etukäteen, ovat valmistelut ATK-järjestelmään siirryttäessä suuritöisiä ja aikaa vieviä. Tehtävien suoritustapa muuttuu usein niin paljon, että henkilökuntaa joudutaan kouluttamaan melkoisesti ennen koneen käyttöönottoa. Niinpä suunnittelu- ja koulutustoiminta on lähes yhtä olennaista automaattisessa tietojenkäsittelyssä kuin itse tietokone.

voivat käyttää hyväkseen. Erään arvion mukaan on muutamien vuosien kuluttua tarpeellisissa paikoissa tehtaisissa, konttoreissa, jopa kodeissakin puhelimentapaisia laitteita, jotka ovat suorassa yhteydessä tietokoneeseen. Tällaisen 'puhelimien' numerolevyä kiertämällä voisimme antaa tietokone-
Jatkoa 3:lla kansisivulla

Ylh. ATK-osaston päällikkö Ahti Hirvonen (vas.) ja tietokonekeskuksen esimies Martin Bäck

Pääoperaattori tietokoneen ohjaus-
taulun ääressä

Ohjelmoitsijat Matti Rytkönen (oik.)
ja Sulo Markkanen tutkimassa tietokoneen kirjoittamaa raporttia

Ohjelma — tietokoneen toimintaohje

Tietokone ei pysty kuitenkaan ilman muuta käsittelemään näin tehtyjä reikäkortteja. Sille täytyy ensin 'kertoa', mitä tietoja kortteihin on lävistetty, miten niitä täytyy laskea ja millä tavalla kirjoitetaan tulokset paperille. Tämä tapahtuu ns. ohjelman avulla. Ohjelma muodostuu tietokoneelle annettavista yksityiskohtaisista 'käskyistä', esim. lue kortti, laske yhteen, kirjoita jne. Ohjelman tekijä kirjoittaa käskyt määrättyllä tavalla, jonka jälkeen ne lävistetään reikäkortteille. Ennen kutakin työvaihetta syötetään tietokoneeseen nämä ns. ohjelmakortit, jotka siis sisältävät tiedot siitä, mikä työ on kysymyksessä ja miten se on yksityiskohtaisesti suoritettavissa. Tieto-

Tietokoneiden käyttö yleistyy

Tyypillistä ATK-alalle on nopea kehitys. Tietokoneet tulevat vanhanaikaisiksi joskus jo ennen kuin ne ehditään toimittaa asiakkaille. Tämä on ollut eräänä syynä siihen, että koneita ei yleensä osteta, vaan ne vuokrataan koneiden maahantuoilta. Tällä tavoin on helpompi siirtyä uuteen, tehokkaampaan ja usein myös suorituskykyyn nähden halvempaan koneeseen.

Mihin sitten tämä kehitys johtaa? Monet pelkäävät, ettei ihmistä tarvita enää ollenkaan, vaan tietokone tekee ennen pitkää nekin tehtävät, mitkä vaativat ns. ajatustyötä. Näin tuskin tulee käymään. Sen sijaan kehitys näyttää kulkevan siihen suuntaan, että tietokoneesta tulee apuväline, jota yhä useammat meistä

Vielä muutamia vuosia sitten talon katolla kohoavaa televisioantennia pidettiin perheen yhteiskunnallisen ja taloudellisen aseman mittakeppinä. Nyt se ei enää ole sitä. Televisio-vastaanotin kuuluu jokaiseen talou-teen lähes yhtä kiinteästi kuin radio ja vuodesohva. Tämä merkitsee sitä, että television intiimiin kotiympäris-töömme lähettämä ohjelma (sanoma) koskettaa lähes jokaista ja näin ollen sen vaikutus on huomattava, vaikka

ohjelman alkaessa ja suljetaan sen päättyessä riippumatta lainkaan siitä, millaista ohjelmaa kuvaruutu kulloinkin tarjoaa.

Edellä kerrottujen, tavallisimmin perhepiirissä ilmenevien kielteisinä pidettyjen seikkojen lisäksi television niskoille on säilytetty monien muiden negatiivisten tapahtumien aiheuttami-nen tai lisääntyminen. Esimerkiksi rikosfilmien väitetään vaikuttavan höllentävästi nuorten moraalikäsityk-

siin. Myös tupakkamainontaa pahek-sutaan.

Katselutottumukset lapsiperheissä

Niissä perheissä, joissa televisiota on katseltu vuosikausia, ovat katselu-tottumukset tyystin toisenlaiset kuin niissä, joissa vastaanotin on vast'ikään hankittu. Myös perheenjäsenten ikä ja lukumäärä sekä eräät muut seikat vaikuttavat katselutottumuksiin.

Silinterimies Kauko Koveron perheessä, johon Eila-rouvan li-säksi kuuluvat Anne, 11, Kari, 9, ja Jarmo, 1½, ovat eläinaihei-set dokumenttiohjelmat saavuttaneet kaikkien suosion aina nuorimpaan Jarmoon saakka. Kauko Koveron mielihjelmiin kuuluvat lisäksi mat-kailu- ja urheiluaiheiset katsottavat. Eila-rouvan suosikkeja ovat näytel-mien ohella erilaiset visailut ja do-kumentit. Lapset taas tavoittaa ku-

Tähteessä asuva Koveron perhe kotinsa olohuoneessa, jossa iltaisin kokoonnutaan television ääreen.

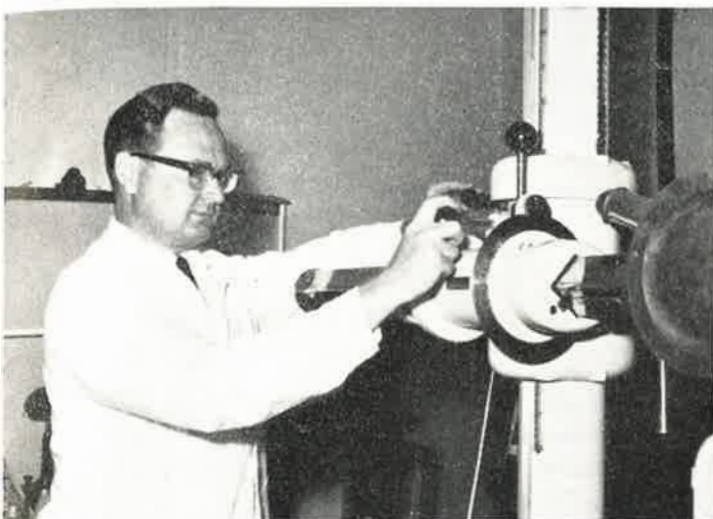
Television katselun vaikutuksesta

toiset kokevatkin sen rikastuttavana ja myönteisenä ja toiset päin vastoin.

Kaikista selvimmin television ole-massaolo havaitaan perheen sisäisen elämänrytmin muuttumisena. Aikai-semmin vilkas keskustelu isäntäväen ja vieraiden kesken tyrehtyy, per-heen kouluikäyville lapsille täytyy jatkuvasti muistuttaa koulutehtävien tärkeydestä ja niiden tekemisen tar-peellisuudesta ja nuorimpia täytyy toistuvasti hätistellä pois kuvaruu-dun äärestä lapsilta kiellettyjen oh-jelmien aikana. Erityisen tuttuja nä-mä tilanteet lienevät kodeissa, joissa televisio avataan välittömästi illan

Jalmari ja Toini Lahtinen ovat löytäneet televisiosta sopivan vapaa-ajan viihdyttäjän

Tehtaanlääkäri Hannu Suutarinen varoittaa television katselusta aiheutuvista haittatekijöistä

varuudun äärestä varmimmin piirrettyjen filmien aikana.

Vastaanottimen hankinnan jälkeen todettiin Koveron perheessä siihen asti vapaa-ajat täyttäneen kirjallisuusharrastuksen jääneen lähes huomiotta. Alkuinnostuksen laannuttua ryhdyttiin ohjelmia valitsemaan tv-lehden antamien lisätietojen avulla ja entiset harrastukset saivat jälleen sijansa vapaa-aikoina. Radion kuuntelu on kuitenkin jäänyt mukavasti mukana kulkevan matkaradion varaan. Kuuden katseluvuoden aikana on televisio Koveron perheessä täyttänyt tehtävänsä rentouttavana tekijänä tyydyttävästi. Valistavia dokumenttiohjelmia sen sijaan haluttaisiin enemmän ja useammin.

Televisio perheenjäsenenä

Vajaan vuoden on voitelija Jalmari Lahtinen yhdessä Toinirouvansa kanssa seurannut kotonaan kuvaruudun lähettämää sanomaa. Lahtisten lapset ovat jo perustaneet omat perheensä ja niinpä televisio on Lahtisilla ikään kuin perheenjäsenen asemassa. Pääosan Lahtisten katsomista ohjelmista muodostavat valitut ajanvietteohjelmat sekä viihteelliset sarjafilmit. Urheilumiehenä Jalmari Lahtinen seuraa myös tämän lajin ohjelmia innokkaasti. Erityisenä puutteena rouva Toini Lahtinen pi-

tää vakavampisävyisten kotien ohjelmien vähälukuisuutta. Radionkuuntelua ei television hankkiminen ole sanottavasti vähentänyt, tosin ohjelmat valitaan entistä tarkemmin. Lahtisten harrastuksiin ei radio eikä televisio ole päässyt vaikuttamaan lainkaan, vaan niihin kiinnitetään huomiota, jos mahdollista entistäkin enemmän.

Lääkärin sana

Lääketiede on myös kiinnittänyt huomiota tv-katselun vaikutuksiin.

— Pitkäaikaiset väärät katselutotumukset voivat aiheuttaa sekä välillisesti että myös välittömästi monenlaisia terveydellisiä vaurioita, kertoo tehtaanlääkäri Hannu Suutarinen.

— Huono valaistus saattaa pahentaa jo olemassa olevia silmävikoja kuten esim. taivutuksia. Televisiota ei saa koskaan katsella huoneessa, jonka ainoa valolähde on television kuvaruutu. Vastaanottimen taakse tulisi sijoittaa valaisin ja huoneessa pitäisi lisäksi olla muita epäsuoria valolähteitä.

Monesti television katselu muuttaa erityisesti lasten elämänrytmiä. Vanhempien tulee ehdottomasti huolehtia siitä, että lasten nukkumaanmeno ei jää liian myöhäiseksi.

Piintyneiden television katsojien

'ammattitauteihin' kuuluvat usein ruoansulatuselinten häiriöt, tavallisin ummetus, sekä lukuisat ryhtivirheet. Tavallisin katseluistuin, vuodesohva, aiheuttaa ryhtivikojen lisäksi istuinosan pituuden takia myös verenkiertohäiriöitä alaraajoihin. On erittäin tärkeää, mainitsee tohtori Suutarinen lopuksi, että jatkuvan television ääressä istumisen vastapainoksi harrastetaan tarpeeksi paljon liikuntaa, ja siihen yhtiön piirissä on tarjolla lukuisia mahdollisuuksia kullekin taipumustensa ja kykyjensä mukaan.

Saavutetut kokemukset

Toistaiseksi ei ole saatu tutkimuseräistä tietoa television katselun pitkäaikaisista vaikutuksista. Ei tiedetä varmasti, muuttuuko ihminen passiivisemmaksi, piittaamattomammaksi, pinnallisemmaksi tai vastuuttomammaksi. Ei myöskään olla tarkoin selvillä television tietoa lisäävästä vaikutuksesta. On kylläkin todettu runsaan katselun alentavan älykkään lapsen tiedollista tasoa ja toisaalta kohottavan sitä vähemmän älykkäällä lapsella (opetustelevio).

Televisiolla on maassamme vasta yhden vuosikymmenen taival takanaan, joten lukuisat seikat kaipaavat vielä tutkimusta ja suunnittelua. Katsojan kannalta on tärkeää pyrkiä ymmärtämään televisiota ja sen kielitä sekä suhtautua sen lähettämään sanomaan samalla tavoin kuin suhtaudumme kirjallisuuteen, teatteriin tai elokuvaan. Ennen kuin ryhdymme lukemaan kirjaa tai menemme teatteriin tai elokuviin, otamme tavallisesti selvää sen sisällöstä. Näin on tehtävä televisio-ohjelmankin suhteen. Niistäkin on valittava kiinnostavat lähetykset. Hyvänä apuna ovat tällöin useat radio- ja televisiolehdet, jotka sanoin ja kuvin kertovat ohjelmien taustasta, sisällöstä ja esiintyjistä. Näin menetellen eivät hyvät harrastukset jää unhoon eivätkä tarpeelliset tehtävät tekemättä.

Ins. Styrbjörn E:son Lindberg

Tehokkaampaa rationalisointia

MTM - teknikkokurssi Salossa

Tehokkaampaan ja tarkoituksenmukaisempaan rationalisointiin pääsemiseksi on Högfors-ryhmän piirissä ryhdytty entistä tarmokkaampaan henkilökunnan koulutukseen valmistauduttaessa uuden työmenetelmän ajanmittausjärjestelmän MTM:n suunnitelmalliseen soveltamiseen. Niinpä ensimmäiset MTM-järjestelmäkurssin oppilaat ovat jo saaneet todistuksensa.

MTM-järjestelmä on työmenetelmän ajanmittausjärjestelmä, joka alun perin on kehitetty USA:ssa. Periaatteessa voidaan sanoa, että pääpaino MTM:n soveltamisessa on pantu työmenetelmien tutkimiseen ja suunnittelemiseen sekä erittäin yksityiskoh- taiseen työntekijöiden käsin suorittaman työn analysointiin. Tämän lisäksi voidaan MTM:ää käyttää urakoinnissa.

Erittäin laajojen tutkimusten perusteella on ihmisen käsin tekemä työ voitu jakaa suurin piirtein kymmeneen nk. perusliikkeeseen, joissa muuttuvat mm. liikkeen pituus ja painot. Nämä perusliikkeet on jaettu edelleen erilaisiin tyypeihin ja tapauksiin. Nämä kaikki on tutkittu ajallisesti, jolloin on saatu vakioaikoja, jotka ovat yleisesti soveltamiskelpoisia ja jotka perustuvat hyvin laajoihin tutkimuksiin erilaisissa työolosuhteissa ja erilaisten työntekijöiden suorittamina. MTM-järjestelmän vakioaikoihin sisältyy normijoutuisuus, mikä tarkoittaa sitä, että yksityisten työntekijöiden joutuisuutta ei enää tarvitse arvostella MTM-työntutkimuksilla. Normaali apuaika on tietenkin otettava edelleenkin huomioon. Samaten täytyy työntekijän olla harjaantunut siihen työhön, mikä hänellä on suoritettavanaan, jotta MTM:n vakioajat antaisivat oikean tuloksen.

Paitsi työmenetelmien, työpaikan, tuotteiden ja työkalujen suunnitteluun voidaan MTM-teknikkaa soveltaa kustannuslaskentaan, työohjeisiin ja urakointiin; viimeksi mainit-

tuun kuitenkin vain sillä edellytyksellä, että työnantajan ja työntekijäpuolen kesken on tehty keskinäinen sopimus MTM:n soveltamisesta urakointiin. Edelleen tärkeitä MTM-aikatutkimusjärjestelmän käyttöaloja on mahdollisuus kehittää erilaisia vakioaikajärjestelmiä ja aikakaavoja erityisiä töitä ja MTM:n nopeampaa hyväksikäyttöä varten.

MTM:n vähitellen aloitettavaa hyväksikäyttöä varten on Högforsin Salon tehtaalla ryhdytty vilkkaaseen informointi- ja koulutustoimintaan. Paitsi aikaisemmin koulutettua henkilökuntaa, johon kuuluu työntut-

MTM-teknikkokurssin osanottajat: vas. kurssin johtaja ins. Lindberg, levyseppä Alpo Pöllä, Heinola, tekn. Pentti Immonen, Heinola, sorvaaja Eino Tiainen, Heinola, hinnoittelija Jarl Flygar, Karkkila, viilaaja Eino Degerström, Salo, urakkahinnoittelija Matti Willem, Salo, työnjohtajan apul. Raimo Auranen, Salo, tekn. Valto Ranne, Salo, tekn. Eero Taurén, Salo, työnjohtaja Leo Matikka, Heinola, ins. Hannu Ojanen, Karkkila, ins. Eino Harakkamäki, Heinola, työnjohtaja Tauno Salmisuo, Heinola, konekaavaaja Pekka Frosterus, Karkkila ja teknikko Olavi Heinonen, Karkkila.

kimusteknikko Harri Nieminen ja pääluottamusmies Aatos Sinivaara työntekijäpuolen edustajana sekä kirjoittaja, on kevään kuluessa järjestetty kolme n. 30 tunnin informaatiokursseja henkilökunnalle ja yksi 160 tunnin peruskurssi MTM-tekniikoille. Edelliseen osallistui 34 miestä, mm. kaikki luottamusmiehet eri osastoilta sekä lisäksi työnjohtajia, vuoro-työnjohtajia, urakoitsijoita sekä kymmenkunta työntekijöiden edustajaa. Eräs näistä informaatiokursseista oli sitä paitsi järjestetty yksissä tuumin paikallisen Teknillisen Kerhon kanssa, mistä johtuen myös tuote- ja työkalusuunnittelijoita sekä työsuunnittelijoita osallistui MTM-informointiin.

MTM:n peruskurssiin osallistui yhteensä 15 miestä, mutta näiden joukossa oli myös muiden Högforsin tehtaiden edustajia siten, että kuusi miestä tuli Heinolasta, viisi Salosta ja neljä Karkkilasta. Tähän kurssiin sisältyi runsaan 80 tunnin teoriaosa ja yhtä pitkä harjoitusjakso, johon kuului analyysiharjoituksia todellisesta verstaustyöstä.

Kurssin päätteeksi pidettiin viiden tunnin kirjallinen koe. Ruotsin MTM-yhdistys tarkastaa nämä kokeet, koska se valvoo MTM-toimintaa Ruotsissa, Tanskassa ja Suomessa. Se antaa myös todistukset kokeissa hyväksytyille. Kurssiohjelmaan on myös sisällynyt luennoimis- ja keskustelutilaisuus, jossa olivat mukana sekä Suomen Metalliteollisuuden Työnantajaliiton että Suomen Metallityöntekijöitten Liiton edustajat, dipl.ins. A. E. Helle ja dipl.ins. E. Makkonen. Heillä oli tilaisuus tuoda esiin liittojen asennoituminen MTM:ään.

Hämmästyttä saattaa aiheuttaa se seikka, että kokeet lähetettiin Ruotsiin, mutta selitys on siinä, että Suomessa ei ole vielä perustettu mitään omaa keskeistä organisaatiota, joka huolehtisi koulutuksesta, valvomises-

Jatkoa 3:lla kansisivulla

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

MUISTO NIEMI

massankäsittelyosaston etumies Kymin paperitehtaan Yankee-koneosastolta tulee 17. 10. olleeksi 50 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 25. 7. 1902. Hän tuli 1915 yhtiön palvelukseen Multamäen kartanoon ollessaan vasta 13-vuotias. Ojase-lan kartanoon hän siirtyi 1941. Paperitehtaan palveluksessa hän on ollut v:sta 1952 lähtien ja toiminut v:sta 1957 nykyisessä tehtävässään.

REINO JUUSELA

järjestelmestari kuljetusosastolta tulee 5. 10. olleeksi 45 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt 7. 2. 1906 Tampereella. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1920 rakennusosastolle, josta siirtyi puutarhaan ja myöhemmin sahalle. Rautatieosastolle hän tuli 1923 ja nimettiin nuoremaksi junailijaksi ja vuot-ta myöhemmin junailijaksi. V:sta 1948 alkaen hän on toiminut Kuusankosken tehtaitten sisäisten rautatiekuljetusten järjestelmestarina.

SULO SAHLBERG

remminneuloja Kymin paperitehtaalta tulee 5. 10. olleeksi 45 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Iitissä 27. 10. 1904. Yhtiön palvelukseen Kymin rakennusosastolle hän tuli 1920 ja siirtyi seuraavana vuonna Kymin korjauspajalle. Siellä hän työskenteli vuoteen 1924, jolloin siirtyi nykyiseen ammattiinsa Kymin paperitehtaalte.

LAURI KOIVISTO

valaja Voikkaan korjauspajalta tulee 11. 10. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 10. 9. 1902. Työskentelynsä yhtiössä hän aloitti 1917 Kymin selluloosatehtaalla, jossa hän oli näytteenottajana. Parin vuoden kuluttua hän siirtyi Kymin korjauspajan valajaksi. Valimon muutettua 1952 Voikkaalle hän siirtyi myös nykyiseen työpaikkaansa Voikkaan korjauspajalle.

AARNE JOKELIN

purkaja kuljetusosastolta tulee 22. 10. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt 17. 7. 1908 Iitissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1925 uittotöihin. Rakennusosastolla hän työskenteli 1926—1929 ja Kymin paperitehtaalla ja klooritehtaalla 1929—1945. Sen jälkeen hän on työskennellyt purkajana.

ONNI QVICK

käämijä Kymin sähköosastolta tulee 23. 10. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa.

LEONARD LAHTELA

koneenhoitaja Kymin paperitehtaan Yankee-koneosastolta tulee 7. 11. olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Valkealassa 5. 12. 1910. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1925 Kymin ulkotyöosastolle ja siirtyi paperitehtaalte 1927. Käytyään läpi eri työvaiheet paperikoneella hänet nimettiin koneenhoitajaksi 1948.

KUUSANKOSKEN TEHTAAT

KALLE SKINNARI

maalari Kymin rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 29. 9. Hän on syntynyt Iitissä. Yhtiön palvelukseen ulkotyöosastolle hän tuli 1920 ja siirtyi 1927 rakennusosastolle.

HELVI PAULANKO

hylsäkoneen apunainen Voikkaan paperitehtaalte täyttää 60 vuotta 15. 10. Hän on syntynyt Valkealassa. Ensimmäisen kerran hän tuli yhtiön palvelukseen Voikkaan rakennusosastolle 1922. Hän oli Voikkaan selluloosatehtaassa ja puuhiomossa erilaisissa tehtävissä v:sta 1927 lähtien ja siirtyi 1955 Voikkaan paperitehtaalte.

JOHAN GRÖNROOS

muurari talousosastolta täyttää 60 vuotta 18. 10. Hän on syntynyt Iitissä.

ERKKI KIVINEN

kirvesmies Kymin rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 28. 9.

Muisto Niemi

Reino Juusela

Lauri Koivisto

Leonard Lahtela

EINO TAINA

valkaisija Kymin puuhiomolta täyttää 50 vuotta 4. 10. Hän on syntynyt Luumäellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1951 Kymin paperitehtaalle. Hiomon valkaisulaitoksen lähdettyä käyntiin 1952 hän siirtyi valkaisijan tehtäviin, jota tointa hän edelleen tunnollisesti hoitaa. Harrastukset: omakotitalon hoito, metsästys ja kalastus.

AULIS KOSKELA

mallipuuseppä Voikkaan korjauspajalta täyttää 60 vuotta 11. 10. Hän on syntynyt Valkealassa ja tuli yhtiön palvelukseen nykyiseen ammattiinsa 1922.

EERO VAUHKONEN

sähköasentaja Kymin sähköosastolta täyttää 50 vuotta 7. 11. Hän on syntynyt Kauvatsalla. Tultuaan 1943 yhtiön palvelukseen sähköosastolle hän on yhtäjaksoisesti työskennellyt samalla osastolla toimien v:sta 1958 alkaen mittarinlukijana. Vapaa-aikoinaan hän on ollut aktiivisesti mukana Sotainvalidien Veljesliiton Kuusankosken osaston toiminnassa v:sta 1943 alkaen. Vuosien varrella hän on ollut osaston puheen-

johtajana ja sihteerinä ja toimii nykyisin rahastonhoitajana. Ansioistaan hän on saanut Sotainvalidien Veljesliiton kultaisen ja hopeisen ansiomerkin. Hän kuuluu myös paikkakunnan innokkaimpiin kalamiehiin.

METSÄOSASTO

ALLAN LINDROOS

konttoristi täyttää 60 vuotta 23. 9. Kuusankoskella. Käytyään koulua Sortavalassa hän toimi 1925—1936 Kemi Oy:n palveluksessa Laitakarin sahalla ja myöhemmin saman yhtiön pääkonttorissa. Perehdyttyään siellä puutavaran laivaukseen ja rahditukseen hän täydensi alansa tietoja Suolahden Tehtaat Oy:n, Puutavaraliike Jörgen Burudin ja Helsingin kaupungin puutavaratoimiston palveluksessa. Yhtiömme palvelukseen metsäosastolle hän tuli 1942. Puutavarakuljetusten järjestely ja kustannuskalkylointi ovat hänen erikoisalaansa, jossa hän on kehittynyt päteväksi ja asiantuntevaksi ammattimieheksi. Luonteeltaan vaatimattomana ja rauhallisena miehenä hän on saavuttanut esimiestensä ja työtovereidensa täyden luottamuksen.

HÖGFORSIN TEHDAS

VÄINÖ BÄCKSTRÖM

tarkastaja valimosta täyttää 60 vuotta 4. 9. Hän on syntynyt Pyhäjärvellä Ul. Työskenneltyään aluksi Elannon palveluksessa sekä rakennustöissä hän tuli 1933 valimon puhdistamoon työhön. Nykyisin hän toimii kylpyammeitten tarkastajana.

HEIKKI NURMINEN

välivaraston hoitaja Heinolan tehtaalta täyttää 60 vuotta 25. 9. Hän on syntynyt Heinolassa. Tehtaan palvelukseen hän tuli 1955.

VÄINÖ TUOMOLA

emalityöntekijä emalilaitokselta täyttää 60 vuotta 24. 10. Hän on syntynyt Tammelassa. Tehtyään aluksi metsätöitä hän tuli 1946 palvelukseen tehtaan valimoon. Hän on työskennellyt myös levyradiaattori- ja kattilaosastoilla.

FRANS SALONEN

työnjohtaja puhdistamosta täyttää 60 vuotta 29. 10. Hän on syntynyt Pyhäjärvellä Ul. Tehtaan työhön hän tuli 1934 välivarastolle. Toimittuaan varas-

Kalle Skinnari

Johan Stenroos

Erkki Kivinen

Eino Taina

Aulis Koskela

Eero Vauhkonen

Allan Lindroos

Heikki Nurminen

tossa ja puhdistamossa hänet nimitettiin 1946 puhdistamon työnjohtajaksi. Hän on ottanut osaa Teknillisen Kerkon, Teknillisten Toimihenkilöiden sekä Valimomiesliiton toimintaan.

EERO KALKE

Högforsin Tampereen huoltopiirin hoitaja täyttää 50 vuotta 7. 9. Hän on syntynyt Tampereella. Hän työskenteli aikaisemmin mm. Tampella Oy:ssä tarkastajana ja Raf. Haarla Oy:ssä korjauspajan työnjohtajana. Högforsin Tampereen huoltopiirin hoitajaksi hän tuli 1960. Hän on ottanut osaa SPR:n Messukylän osaston sekä Suomen Partioikajärjestön toimintaan.

PAAVO RINNE

työnjohtaja valimosta täyttää 50 vuotta 4. 10. Hän on syntynyt Vihdissä. Tehtaan työhön valimoon hän tuli 1937. Oltuaan välillä muualla työssä hän palasi takaisin konekaavaajaksi valimoon 1954. Hänet nimitettiin nykyiseen toimeensa valimon vuorotyönjohtajaksi 1964.

EINO LEHTONEN

työkaluhuoltaja liesiosastolta täyttää 50 vuotta 6. 10. Hän on syntynyt Pyhä-

järvellä Ul. Tehtaan palvelukseen hän tuli 1935. Hän on toiminut rakennus- ja liesiosastolla.

PEHR REHTIJÄRVI

työnjohtaja trukkiosastolta täyttää 50 vuotta 23. 10. Hän on syntynyt Pyhäjärvellä Ul. Tehtaan palvelukseen hän tuli 1933. Hän toimi liesi- ja työkaluosastolla. Oltuaan välillä muualla työssä hän tuli 1957 takaisin tehtaalte ja nimitettiin taitavana ammattimiehenä koeosaston työnjohtajaksi. Osaston työn päätyttyä hän siirtyi nykyiseen toimensa trukkiosastolle työnjohtajaksi.

ALMA AITSALO

nosturinkuljettaja Heinolan tehtaalte täyttää 50 vuotta 2. 11. Hän on syntynyt Kuhmoisissa. Tehtaan palvelukseen hän tuli 1956.

HALLAN TEHTAAT

EMIL HYYTIÄINEN

sahuri sahalta täyttää 60 vuotta 6. 11. Hän on syntynyt Heinjoella. Hän tuli

yhtiön palvelukseen sahuriksi 1927 ja on palvellut siitä lähtien yhtäjaksoisesti.

TYTYNE NURMINEN

maalarin apulainen rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 13. 11. Hän on syntynyt Valkealassa. Hän tuli yhtiön palvelukseen sahalle 1931 ja on siitä lähtien työskennellyt erilaisissa töissä eri osastoilla. Nykyiseen työhönsä hän siirtyi 1950.

ADA TURUNEN

kirjaaja lautatarhalla täyttää 50 vuotta 14. 11. Hän on syntynyt Viipurissa. Hän tuli yhtiön palvelukseen ensi kerran 1934 kirjaajaksi lautatarhalle. Viimeksi hän tuli palvelukseen 1949 ja työskenteli erilaisissa töissä vuoteen 1959, jolloin siirtyi nykyiseen ammatteensa.

JUANTEHDAS

TAUNO PIRINEN

sekatyöntekijä sahalla täyttää 50 vuotta 22. 11.

Frans Salonen

Eero Kalke

Paavo Rinne

Alma Aitsalo

Keihäänheiton ennätysmies Kaarlo Heiskanen hänelle tyypillisessä vetoasennossa

hopea- ja pronssimitaleilla. Kultamitalein palkittiin myös viestijoukkueet ja naisten lentopallon paras, minkä lisäksi kunkin joukkueen paras sai erikoispalkinnon. Muistomitalin sai jokainen kilpailuihin, Ilvespolun vaellukseen, lentopallisarjaan tai toimitsijatehtäviin osallistunut kuten myös ne urheilijat, jotka ovat olleet kisoissa mukana vähintään kymmenen kertaa.

Juhlakisat pidettiin Suomen urheiluopistolla Vierumäellä syyskuun 3.—4. päivinä Heinolan tehtaan toimissa isäntänä. Lauantain ohjelmassa olivat naisten lentopallisarjat, joissa nähtiin monta värikästä ottelua. Kymintehtaan joukkue sai luovuttaa A-

päivän päätti kisajuhla urheiluopistolla. Sunnuntain ohjelma aloitettiin Ilvespolun vaelluksella, johon osallistui kuntourheilutoiminnan edustajia yhtiön eri tehtailta. 25-vuotiskisojen päätapahtuma oli yleisurheilukilpailu, jossa saavutettiin kolme uutta yhtiön mestaruutta: Kaarlo Heiskanen Karkkilasta heitti keihästä 74,04, Kymintehtaan Veikko Tolvanen juoksi 200 m aidat ajassa

Juhani Finer keskittymässä ennätysryppyynsä

Yhtiön 25-vuotisjuhlakisat Vierumäellä

Kymi-yhtiön kesämestaruuskilpailut järjestettiin tänä vuonna 25:nne kerran ja sen vuoksi tämänkertaiset kisat olivatkin saaneet tavallista juhlavammat puitteet. Tapauksen kunniaksi oli lyötetty kuparinen muistomitali ja juhlakisojen voittajat palkittiin erityisesti näitä kisoja varten valmistetuilla kulta-,

Palkintojen jaon suorittivat Heinolan tehtaan isännöitsijä Uno Malmberg (vas.) ja konttoripäällikkö Reijo Kojärvi

Yhtiön hallinnollinen johtaja Lasse Räihä suoritti juhlakisojen avauksen

sarjan mestaruuden Karkkilan tytöille, mutta olivathan kymintehtaalaiset pitäneetkin mestaruutta hallussaan jo kahdeksan peräkkäistä vuotta. B-sarjassa Salo oli omaa luokkaansa nousten A-sarjaan. Ensimmäisen kisa-

Karkkilan iloinen lentopallojoukkue, joka lopultakin katkaisi Kymintehtaan voittokulun

3 000 m:n juoksu alkuvaiheessaan, jolloin voittaja Leo Viljakainen oli vielä toisena ja neljänneksi tullut Kalevi Rätty johdossa

25,7 ja Juhani Finer saavutti kolmi-loikassa tuloksen 14,45. Yleisurheilukilpailuissa kilpailtiin tällä kertaa poikkeuksellisesti vain mieskohtaisesti eikä tehtaiden välistä ottelua ollut lainkaan.

Naisten lentopallomestaruudesta käytiin jännittävä kamppailu

Naisten lentopallisarjoihin osallistui seitsemän joukkuetta. A-sarjassa Karkkila ja Kymintehdas kilpailivat jälleen tasaveroisina, kuten monesti aikaisemminkin. Ratkaisuerissä kii- pesi Kymintehdas herkästi 9—2 joh- toon, mutta sitten alkoi karkkila- laisten voimakkaampi peli painaa ja niinpä oltiin tasapisteissä 12—12.

Kuulantönnön parhaat Toivo Pääkkönen (keskellä), toiseksi sijoittunut Raimo Koivula (vas.), joka vei myös kiekonheiton mestaruuden ja Pentti Lankinen

200 m aitojen ennätysmies Veikko Tolvanen (kesk.) keskustelemassa yhtymän liikunta- neuvojan Raine Vallealan (vas.) ja Kymintehtaan urheilujoukkueen huoltajan Onni Qvickin kanssa

Loppuvaiheiden ratkaisu kesti vielä 8 minuuttia ja siinä ajassa Karkki- lalle heltisi mestaruus. Karkkila- joukkueen parhaana pelaajana pal- kittiin Liisa Tuominen ja Kymin- tehdas I:n parhaana Terttu Sihvola. A-sarjassa tuli kolmanneksi Voikkaa ja Heinola putosi B-sarjaan. Voik- kaan paras pelaaja oli Ritva Inkeroi- nen ja Heinolan Anna-Liisa Kojo. B-sarjassa Salo löi helposti Kymin- tehdas II:n ja Juantehtaan. B-sar-

jan parhaina pelaajina palkittiin Paula Vainio Salosta, Tuula Väkevä Kymintehtaalta ja Eva Parviainen Juantehtaalta.

Lopullinen järjestys: A-sarja: 1) Karkkila 6 pistettä 6—1, 2) Kymin- tehdas I 4 p. 5—2, 3) Voikkaa 2 p. 2—5, 4) Heinola 0 p. 1—6. B-sarja: 1) Salo 4 p. 4—0, 2) Kymintehdas II 2 p. 2—2, 3) Juantehtas 0 p. 0—4.

Kuntourheilijat Ilvespolulla

Yhtiön kuntourheilijatkin osallis- tuivat 25-vuotiskisoihin eri tehtailta kutsuttuine 'edustusjoukkueineen'. Osanottajia oli kaikkiaan 137, joista suurin joukko Kymintehtaalta eli 50

Kisojen alkua häirinneessä sateessa varatuomari Lasse Rähä jakoi muistomitaleja urheiluveteraaneille

tuiksi yhtiömme aktiiviselle urheiluväelle. Tällainen välitön kosketus, mikä kaiken lisäksi tapahtuu jalon urheiluharrastuksen merkeissä, on omiaan vahvistamaan yhteenkuuluvuutta yhtiöläistemme keskuudessa.

— Yhtymämme kesäkisoissa saavutetut tulokset eivät ulotu huipputasolle, mutta se ei ole tarkoituskaan. Näissä kisoissa halutaan tarjota yleisurheilua harrastaville yhtiöläisillemme tilaisuus kilpailuun keskinäisestä paremmuudesta. Rehti yrittäminen on tärkeämpi kuin huipputulosten saavuttaminen. Meillä on oma skaalamme, omat mestaruusennätyksemme, joihin näiden kilpailujen tuloksia sopii verrata.

henkeä. Vaellukselle lähdettiin Jyrängön seisakkeelta ja neljäntoista kilometrin pituinen vaelluslenkki kulki erinomaisen kuntoretkeilymaaston halki urheiluopistolle, jossa vaeltajia odotti kuparinen muistomitali ja sauna.

Juhlakisojen avaus

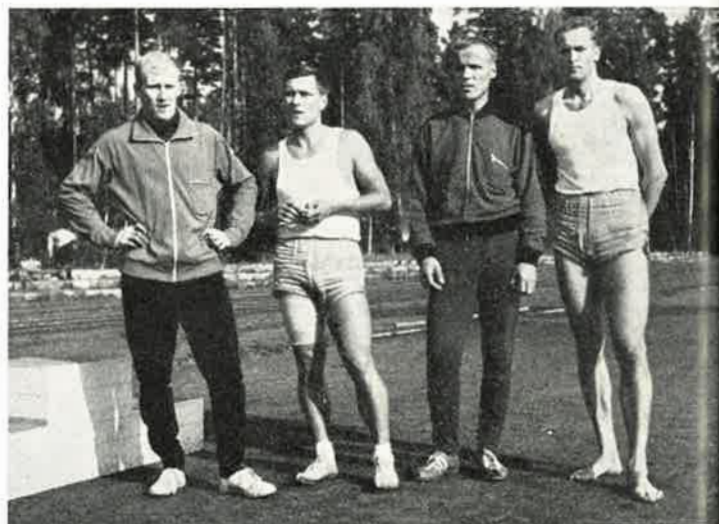
Vähän ennen yleisurheilukilpailujen alkua taivas peittyi harmaaseen pilviverhoon ja sadetta alkoi tulla taivaan täydeltä. Kisojen avauspuheen samoin kuin muidenkin alkuseremonioiden aikana sade jatkui ja kilpailupaikat tulivat huonoon kuntoon kumiasfaltilla päällystettyjä heitto- ja työntöpaikkoja lukuun ottamatta. Onneksi kuitenkin aurinko jälleen ilmestyi näkyviin ja kisat voitiin pitää suurimmalta osaltaan perinteellisen kauniin kisasään valitessa.

Kilpailujen avauksen suoritti yhtiön hallinnollinen johtaja, varatuomari Lasse Rähä. Toivotettuaan kilpailijat, järjestäjät ja kisayleisön tervetulleiksi hän jatkoi:

— Yhtymän ensimmäiset kesäsestaruuskilpailut pidettiin Kuusankos-

Neljän lajin mestarit ja samalla Kymintehtaan voitokas viestijoukkue vas:lta Teuvo Hellsten (pituus), Seppo Rainio (100 m), Leo Viljakainen (3 000 m) ja Veikko Tolvanen (200 m aidat)

B-sarjan lentopallomestaruuden vei Salon joukkue

kella v. 1937. Kilpailuperinne on siten lähes kolmen vuosikymmenen pituinen, mutta ymmärrettävistä syistä sota-aika aiheutti välillä muuttaman vuoden keskeytyksen. Yleisurheilun lisäksi eri tehtaittemme parhaat urheilijat ja joukkueet ovat kilpailleet keskenään hiihdossa, palloilussa, suunnistuksessa ja ammunnessakin. Urheilullinen kanssakäyminen on siten ollut varsin vilkasta. Tälle kilpailutoiminnalle on ollut ominaista myös se, että eri tehtaat vuorollaan ovat saaneet toimia järjestäjinä ja isäntinä ja siten tehdaspaikkakuntamme ovat tulleet tunne-

— Yhtiön johto näkee mielellään, että yhtiöläistemme keskuudessa harrastetaan tällaista kilpailutoimintaa. Sitä tullaan vastaisuudessaakin kaikin tavoin tukemaan. Mieluisa tehtäväni on tuoda tähän urheilujuhlaan yhtiön johdon tervehdys. Haluan kohdistaa sen, paitsi näiden kisojen kilpailijoille, myös kaikille niille yhtiöläisille, jotka harrastavat liikuntaa ja urheilua mitä moninaisimmissa muodoissa. Kuntourheilu on saavuttanut yhtiömme piirissä laajat mittasuhteet, mikä on erittäin ilahduttavaa. Kuntourheilu tuottaa harrastajalleen terveyttä ja mielenvirkeyttä ja antaa tervetullutta vaihtelua hänen jokapäiväiseen elämäänsä.

Hänelle ei vapaa-ajan lisääntyminen tuo tullessaan ongelmia. Päin vastoin se parantaa hänen mahdollisuuksiaan lisätä fyysistä ja henkistä

800 m:n juoksu suoritettiin pahimmassa kurakelissä. Keulassa kilpailun voittaja Auvo Lindgren

Korkeushypyssä Kymintehtaan Risto Raita oli ensimmäistä kertaa mukana ja mestaruus heltisi

Heinolan 4x100 m voittaneessa joukkueessa juoksivat Raimo Nyman, Väinö Lautala, Reino Laurila ja Mikko Kainulainen

virkeyttä, joka puolestaan edistää myös hänen työkuntoa. Sanoisin, että liikunnan ja urheilun harrastaminen niissä muodoissa kuin se yhtiöläistemme keskuudessa tapahtuu — reippaana kuntourheiluna ja tällaisena kilpaurheiluna kuin näissäkin kisoissa — on mitä myönteisin ilmaus nykyisenä monessakin mielessä rikinäisenä ja epäterveenä aikanamme.

Veteraanit huomionsoituksen kohteena

Avauspuheen jälkeen kutsuttiin v. 1937 pidetyissä ensimmäisissä kesäkisoissa ensimmäiset yhtymän mestaruudet saavuttaneet Arvo Askola ja Jalle Vallikari vastaanottamaan muistomitali ja neilikkakimppu. Edellinen oli saavuttanut mestaruuden 3 000 m:n juoksussa ja jälkimmäinen 3-ottelussa. Heidän lisäksi kukitettiin Vilho Vikström, joka

on ollut kesäkisoissa mukana 16 kertaa ja edusti Heinolan tehdasta näissäkin kilpailuissa. Hänelle ojennettiin myös muistomitali kuten seuraaville vähintään 10 kertaa kesäkisoihin osallistuneille: Risto Aro, Sauli Jokimies, Erkki Knapp, Vilho Peltola, Terttu Sihvola, Kauko Takala, Raili Turkkila ja Leo Viljakainen Kuusankosken tehtaalta, Risto Lindfors, Kaarina Lundberg, Raili Meri ja Eila Rantanen Högforsin Tehtaalta Karkkilasta, Kyllikki Kallio, Antti Karanen, Raila Lindholm, Esko Tuominen, Paula Vainio ja Terttu Wink Högforsin Salon tehtaalta, Eila Glad, Pirkko Koho ja Anna-Liisa Kojo Högforsin Heinolan tehtaalta, Heikki Huusko, Ilmari Issukka, Eva Parviainen, Oiva Ruotsalainen, Lea Sivonen ja Jouko Tuppurainen Juantehtaalta.

Kolme uutta ennätystä

Yleisurheilukilpailuissa kiintyi päähuomio keihäänheittoon, jossa SM-kilpailuissa viidenneksi tullut Karkkilan Kaarlo Heiskanen paransi tulostaan heitto heitolta ja paras tulos 74,04 siirsi Raimo Pukkilan nimissä olleen ennätyksen muistojen jouk-

Vaihteleva Ilvespolku oli vaeltajille mieluinen

koon. Pukkila sijoittui toiseksi tuloksella 67,34. Veikko Tolvanen joutui 200 m aidoissa juoksemaan veden peitossa ollutta sisärataa, joten tämän huomioon ottaen on aikaa 25,7 pidettävä hyvänä. Saavutuksellaan hän siirsikin ennätyksen nimiinsä. Karkkilan Pentti Kankkunen voitti toisen erän ja sijoittui toiseksi.

Kilpailujen ohjelmaan kuului tällä kertaa uutena lajina kolmiloikka ja siinä odotettiin Karkkilan Matti Järven vievän voiton. Kymintehtaan Juhani Finer oli kuitenkin eri mieltä ja sateen pehmentämästä hyppypaikasta huolimatta loikkasi tuloksen 14.45, mikä on yhtymän uusi ennätys. Muissa lajeissa tulostaso jäi vaatimattomaksi ja entiset ennätykset jäivät voimaan.

Kisojen päättäjäistilaisuus pidettiin urheiluopistolla, jossa kunniapalkinnoin palkittiin ennätysmiehet Veikko Tolvanen, Kaarlo Heiskanen ja Juhani Finer. Yhtiön sosiaalipäällikkö Åke Launikari kiitti päättäjäispuheessaan kilpailujen osanottajia ja isäntätehtaan Heinolan edustajia sekä urheiluopiston urheiluohjaajakurssilaisia hyvin järjestetyistä kilpailuista.

Tulokset:

200 m aidat: 1) Veikko Tolvanen Kymintehdas 25,7, 2) Pentti Kankkunen Karkkila 27,5, 3) Erkki Knapp Voikkaa 27,8, 4) Jouko Lahinen Kymintehdas 27,8, 5) Mikko Kainulainen Heinola 28,4, 6) Lauri Sannikka Juantehdas 31,2.

800 m: 1) Auvo Lindgren Karkkila 2.07,00, 2) Allan Pankka Voikkaa 2.08,02, 3) Hannu Mattila Karkkila 2.10,00, 4) Esko Pulkkinen Kymintehdas 2.11,02, 5) Reijo Eteläpää

Voikkaa 2.12,05, 6) Seppo Mäkinen Kymintehdas 2.13,00, 7) Esko Tuominen Salo 2.14,06, 8) Niilo Kilpisaari Heinola 2.16,08.

Kuula: 1) Toivo Pääkkönen Karkkila 13,80, 2) Raimo Koivula Karkkila 12,80, 3) Pentti Lankinen Heinola 12,70, 4) Seppo Rautio Voikkaa 12,63, 5) Esko Tuominen Salo 12,47, 6) Yrjö Junni Voikkaa 12,41, 7) Jorma Jormalainen Kymintehdas 11,49, 8) Martti Tommiska Kymintehdas 11,46.

Pituushypyn parhaat palkintokorokkeella: Teuvo Hellsten (kesk.), Pentti Kankkunen (vas.) ja Yrjö Junni

100 m:n pinkojat maalissa. Voittaja Seppo Rainio oikealla.

Kolmiloikka: 1) Juhani Finer Kymintehdas 14,45, 2) Matti Järvi Karkkila 13,50, 3) Väinö Lautala Heinola 12,84, 4) Jaakko Pihlavisto Karkkila 12,22, 5) Tapio Törnroos Heinola 11,88, 6) Antero Roininen Juantehdas 11,65.

Keihäs: 1) Kaarlo Heiskanen Karkkila 74,04, 2) Raimo Pukkila Kymintehdas 67,34, 3) Mauri Toivonen Voikkaa 58,56, 4) Antero Toivonen Voikkaa 56,58, 5) Voitto Pesu Kymintehdas 47,48.

3000 m: 1) Leo Viljakainen Kymintehdas 9.15,0, 2) Unto Pöyhönen Voikkaa 9.22,2, 3) Atte Kekkonen Kymintehdas 9.24,0, 4) Kalevi

Salo 11,9, 4) Pertti Rinne Karkkila 12,0, 5) Olavi Ruotsalainen Juantehdas 12,3, 6) Jarmo Hietalahti Salo 13,0.

Kiekko: 1) Raimo Koivula Karkkila 40,92, 2) Pentti Ihalainen Voikkaa 37,64, 3) Seppo Rautio Voikkaa 37,08, 4) Pentti Lankinen Heinola

Urheiluopiston liikunnanohjaajakurssin oppilaat hoitivat kaikella kunnialla toimitsijatehtävät

Räty Karkkila 9.39,4, 5) Jukka Laine Karkkila 9.49,7, 6) Lasse Knapp Voikkaa 10.09,2, 7) Eero Tiainen Juantehdas 10.18,2, 8) Pauli Saari-Heinola 11.20,4.

100 m: 1) Seppo Rainio Kymintehdas 11,5, 2) Teuvo Hellsten Kymintehdas 11,6, 3) Eino Berglund

Vierumäen idyllistä syksymaisemaa

Korkeus: 1) Risto Raita Kymintehdas 173, 2) Eino Berglund Salo 168, 3) Matti Järvi Karkkila 160, 4) Jorma Hyökkäri Voikkaa 160, 5) Antero Lapinlampi Heinola 160, 6) Lauri Sannikka Juantehdas 160, 7) Erik Boije Karkkila 155, 8) Juhani Aarnio Voikkaa 150, 9) Rauno Nyman Heinola 145.

Pituus: 1) Teuvo Hellsten Kymintehdas 631, 2) Pentti Kankkunen Karkkila 622, 3) Yrjö Junni Voikkaa 618, 4) Veikko Tolvanen Kymintehdas 601, 5) Mikko Kainulainen Heinola 584, 6) Erik Boije Karkkila 581, 7) Juhani Aarnio Voikkaa 573, 8) Väinö Lautala Heinola 547, 9) Jouko Tuppurainen Juantehdas 547.

36,92, 5) Martti Tommiska Kymintehdas 36,76, 6) Toivo Pääkkönen Karkkila 36,28, 7) Pertti Tuviala Kymintehdas 32,30, 8) Antti Karanen Salo 31,82, 9) Vilho Vikström Heinola 29,60.

4 × 100 m viesti: 1) Heinola 48,7 (joukkue: Rauno Nyman, Väinö Lautala, Reino Laurila ja Mikko Kainulainen), 2) Salo 48,8, 3) Juantehdas 49,2.

1000 m viesti: 1) Kymintehdas 2.07,6 (joukkue: Teuvo Hellsten, Seppo Rainio, Leo Viljakainen ja Veikko Tolvanen), 2) Karkkila I 2.13,4, 3) Voikkaa 2.14,6, 4) Karkkila II 2.16,2.

Toimituksen tuolilta

Taitaa tämä sittenkin olla miesten maailma, tuli mieleemme istuessamme Sippolan metsäkoulun juhlassa. Kuultiin yksinomaan miehistä sanaa ja miehistä torvisoittoa ja pelkkiä miehiä istui tuoliriveilläkin. Vasta väliajalla hulmahti hameenhelma ja silloinkin nainen tuli mukaan vain palvelevaisena kahvinkaatajana.

Yhtä miehinen oli seurakunta seuraavanakin päivänä, kun kokoonnuttiin Kimolan nipunsiirtolaitoksen ääreen vihkimään vastavalmistunutta uittokanavaa. Miehet siinä puhuivat miehille kiintokuutioista, massoista, profiileista, tehoista, miljoonista ja sen sellaisista. Kertoivat mitä oli tehty ja mitä vielä pitäisi tehdä. Aivan tosissaan puhuivat. Pelkkää tiukkaa asiaa, jonka väliin ei mahtunut kevennykseksi edes pientä jutun poikasta, joka olisi vetänyt totista ilmettä hieman hymyyn. Miehet kun oikein heittäytyvät vakaviksi ja juhlallisiksi, niin siitä onkin oksat pois.

Ja liikuttiinhan näissä juhlissa sellaisilla sektoreilla, että naisia olisi varmaan alkanut pitkästyttää. Sippolassa heidän katseensa olisi pian harhaillut ihastuttavissa puistonäkymissä ja Kimolassakin he olisivat nähneet jotakin muuta kuin vain kuoripäällisiä nippuja uuden kanavan uomassa ja nosturin kynsissä.

*

Miehen ja naisen tasa-arvoisuudesta puhuminen on jatkuvasti tuore aihe, mutta tuskinpa syntyy pahempaa erimielisyyttä, kun sanomme, että metsä kuuluu edelleen miehille. Miesten työtä on puunkaato ja sen saaminen määränpäähän tehtaalle. Tämä kaikki vaatii voimaa ja sitkeyttä, sellaista suunnitelmallisuutta ja järkeilyä, että se onnistuu vain miehiltä. Miehet korjaavat metsästä järeän sadon, naiset poimivat marjat ja sienet. Luonnollisesti marja- ja

sienikori sopii myös miesten ja lasten käteen, mutta naisten osuus metsätyöissä rajoittuu vain miesten evästämiseen ja taimitarha- ja istutustöihin.

*

Mutta onpa kotilieden ulkopuolella lukemattomia työtehtäviä, joissa nainen on ylivoimainen mieheen verrattuna. Harvoinhan mies tietenkään tuollaista kerettiläistä ajatusta lausuu ääneen, mutta sisimmässään hän sen kuitenkin myöntää.

Kun katselemme naisten nopeita ja näppäriä työliikkeitä esimerkiksi Salon tehtaan messinkipuolella tai Kymin paperitehtaan salissa, niin eipä tee mieli lähteä mukaan leikkiin. Kyllä tuollaiset työt kävisivät mieheltä kömpelösti. Pian hän tuskastuisi ja alkaisi päästellä suustaan sopimattomia. Ja entäs sitten, kun sivulta luotaisiin osaaottavia silmäyksiä ja tunnelman sähköistäisi vielä joku osuva sutkaus. Paras karistaa mielestä koko kuvitelma.

Nainen voi kyllä menestyä erinomaisesti sellaisessakin työssä, jota on totuttu pitämään miehelle kuuluvana. Esimerkiksi nosturinkäyttäjänä he saattavat olla nopeita ja taitavia. Mieleemme on jäänyt vuosien takaa hallalainen nainen, joka ajaa jyrästi Puujalansalmen siltanosturilla ja siirteli nopeasti ja varmasti lankkupaketteja proomuihin.

*

Itse asiassa on erinomainen asia, että miesten ja naisten taipumukset käyvät hieman eri suuntiin. Sillä tavoin syntyy varsinkin meidän teollistuneena aikanamme työn tuloksia enemmän. On lukuisia teollisuuden aloja, joilla nainen on miestä kätevämpi, nopeampi ja kestävämpi.

Tietysti kaiken takana on kaikkiviisas luonto. Alkukantaisissa oloissa ennen kaikkea mies on käynyt taistelua olemassaolon puolesta ja nainen on ollut kodin vaaliija. Mies on pitänyt myös itsestään selvänä, että hänellä on oikeus määrätä, missä kaappi seisoo. Voimantunnossaan hän on

saattanut erehtyä sellaiseenkin, että on katsonut sotimisen ja maljojen kilistämisen riittävän velvollisuudekseen ja pannut naiset raatamaan niin kotinurkissa kuin pelloillakin.

Tuollainen miehenvalta ei ole vierasta nykyäänkään. Niinpä eräästä lähipitäjästä kerrotaan, että kun talon nuori isäntä menee naimisiin, niin hän tuo taloon itselleen piian. Toisin sanoen hän panee nuorikkonsa tekemään myös piian työt.

Mutta saattaahan käydä toisinkin päin. Nykyajan mies puetaan usein esiliinaan ja hänet nähdään alistuvaisena tiskipöydän ääressä tai muissa naisten töiden parissa. Mutta silti ei miehellä liene syytä huoleen. Kyllä hän yhä istuu lujasti valtaistuimellaan. Harvoin pääsee maan hallitukseen mukaan nainen. Pienenä vähemmistönä naiset ovat eduskunnassakin ja vielä vähäisempi on heidän panoksensa kuntien valtuustoissa ja lautakunnissa. Julkista ja liike-elämää johtavat miehet ja päättävät sellaisistakin asioista, joista naiset itse olisivat paremmin perillä.

Itse asiassa tämä miesten valta on aikamoista konservatismia. Se on sitä kahdessakin mielessä. Konservatiiveja ovat miehet, jotka pitävät itseään parempina ohjaamaan ja johtamaan yhteiskuntaa. Mutta konservatiiveja ovat myös naiset, jotka eivät useinkaan luota omiin mahdollisuuksiinsa ja kykyihinsä, vaan ovat vaaliuurnilla ja muissa äänestysissä valmiit kannattamaan ja valitsemaan miehiä.

*

Yhtiömme piirissä on muuan ala — tai pitäisikö jälleen sanoa sektori —, jolla miehet ja naiset kilvoittelevat jalosti keskenään. Se on kuntourheilu. Tehtaittemme järjestämä harrastusurheilu on saanut vankan jalansijan myös naisten keskuudessa. Siitä kertovat tilastot ja siitä tuli myös vakuuttuneeksi Ilvespolun varrella, kun kuntourheilun edustajat — niin miehet kuin naiset — taivalsivat Jyrängöltä Vierumäen urheilupuistolle.

Erkki Uotila

Veikko Hartikainen

Vilho Tompuri

Manan majoille

Kesäkuun 7 päivänä kuoli yllättäen työpaikallaan kuljetuspäällikkö Erkki Uotila Heinolan tehtaalta. Hän oli syntynyt Janakkalassa 9. 1. 1921. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1960 varasto- ja kuljetuspäälliköksi. Vainajaa jäivät lähinnä suremaan puoliso ja kaksi poikaa sekä runsas ystävien ja työtoverien joukko.

Heinäkuun ensimmäisen sunnuntain aamuna saapui yllättäen surunviesti, joka kertoi Juka-laivan monivuotisen päällikön Veikko Einar Hartikaisen

sen maallisen vaelluksen päättyneen odottamatta 2. 7. Juankoskella. Edellisenä iltana hän oli kuljettanut laivalla vanhukset lomaleiriltä Puruniemestä ja seuraavasta matkastakin oli jo sovittu maanantai-aamuksi, jota ei kuitenkaan hänen kohdallaan koskaan tullut. Poissa oli Juka-laivan päällikkö, joka lähes 40 vuoden pituisena palvelusaikanaan ehti purjehtia lukemattomat kerrat tyynillä ja tuulisilla selillä, ennen kuin hänen oma elämänpurjensa purjehti tuntemattomaan kaukaiseen satamaan. Hyvää ja tunnollista 'kipparia' eivät kaipaa ainoastaan puoliso ja poika, vaan lukuisa juantehtalaisten joukko, joka Juka-laivassa useat kerrat matkusti tavallisimmin Puruniemen kesämajalle.

Syyskuun 1 p:nä kuoli yllättävän ja vaikean sairauden murtamana työnjohtaja Vilho Tompuri kuljetusosastolta. Hän oli syntynyt Virolahdella 24. 3. 1917. Yhtiön palvelukseen hän tuli Voikkaan ulkotyöosastolle purkajaksi 1948 ja nimitettiin työnjohtajaksi 1956. Viimeksi hän toimi puutavaran vastaanottajana Kuusankosken asemalla. Hänet tunnettiin myös innokkaana ja aikaansaavana ammattiyhdistysmiehenä. Hän kuului Kuusankosken Teknillisiin Toimihenkilöihin toimien sen rahastonhoitajana. Ystävällisen ja rauhallisen luonteensa takia hän oli hyvin pidetty työssä toveripiirissään. Vainajaa jäivät lähinnä kaipaamaan puoliso ja lapset.

Tämä Ilvespolun vaeltaminen oli muuten kilpailujen järjestäjien taholta erinomainen oivallus. Houkuttelevampaa polkureittiä tuskin Etelä-Suomesta voi löytää. Ja kuntourheilijoille kannattaa kyllä järjestää tällainen juhlallinen kuntokilpa. Uutta intoahan se vain antaa.

Miehen ja naisen rooleihin vielä mennäksemme tämä kuntourheilun harrastaminen taitaa tuoda mukanaan muutakin hyvää kuin fyysistä kuntoa ja tervettä mieltä. Kun lähdetään koko perheen voimalla lenkille, on se omiaan parantamaan keskinäistä sopua. Ja varmaan siellä lenkkeilyllä monen nuoren tiet johtavat yhteen ja päätyvät avioliiton satamaan. Eipä hullumpi startti tulevaa yhteiselämää ja kotia ajatellen.

Tuomo

Jatkoa sivulta 15

neelle tiettyjä tehtäviä, esim. veroilmoituksen tekemisen. Tietokone antaa vastauksen vaikkapa puheäänellä, jolloin puhujana ei kuitenkaan välittömästi ole ihminen, vaan vastaus muodostuu tietokoneen muistiin talletetuista erillisistä sanoista.

Tietokoneen käyttömahdollisuudet ovat jo nykyisin monipuoliset ja ilmeisesti lisääntyvät vielä huomattavasti tulevaisuudessa. Se on kuitenkin vain apuväline, jonka tarkoitus ei ole viedä keneltäkään leipää, vaan pikemminkin kohottaa tuottavuutta sellaisissakin tehtävissä, joissa koneista ei ole aikaisemmin ollut apua. Pitämällä tämän mielessämme voimme saada parhaan tuloksen tuon tekniikan uuden ihmelaitteen käytöstä.

Jatkoa sivulta 19

ta, soveltamisesta ym. MTM-kysymyksistä. Kaikki Suomessa tapahtuva koulutus on siten toistaiseksi Ruotsin MTM-yhdistyksen alaisuudessa. Tämän keskitetyn valvomisen ja kokeiden arvostelun ja niiden erittäin ankarien vaatimusten ansiosta, jotka yhdistys MTM-tekniikoille asettaa, on ollut mahdollista saavuttaa se yhtenäinen, tehokas ja oikea MTM:n soveltaminen, joka on sekä teollisuuden että työntekijäpuolen ehdoton vaatimus.

Tämä kurssi- ja informaatiotointa tuleekin jatkumaan, koska kokemus on osoittanut, että perusteellinen koulutus ja riittävän valaiseva informaatio ovat menestyksellisen MTM:n soveltamisen tärkeimpiä edellytyksiä.

